

DARBININKAS

Vol. LXXXVI, Nr. 35
September - Rugsėjis 14, 2001 Penktadienis-Friday

PERIODICALS
Postage paid at Brooklyn, N.Y.

341 Highland Blvd.
Brooklyn, N.Y. 11207

Kaina
\$ 1.00

LIETUVOJE
ir apie
LIETUVĄ

- Lietuvos krepšininkai patyrė triuškinamą pralaimėjimą Europos čempionate, kuris vyksta Turkijoje. Jie pralaimėjo Izraelio komandai, prancūzams ir latviams. Pastarasis pralaimėjimas buvo skaudžiausias. Lietuvos rinktinė nepateko į finalą, į kurį jau buvo užsakyti du lėktuvai sirgaliams. Rinktinės treneris Jonas Kazlauskas jau oro uoste pareiškė atsistatydinąs. Pasak krepšininkų ir trenerio, visi stengėsi žaisti gerai ir laimėti, deja, ši kartą nepavyko. Kitais metais kelią į čempionatą Lietuvos rinktinė turės skintis iš naujo.

- Lietuvos vadovai prasidėdama Lietuvos Seimo rudens sesiją pasitiko palinkėjimais parlamentarams sutelkti jėgas svarbių euroatlantinei integracijai teisės aktų priėmimui. Prezidento Valdo Adamkaus, kuris šiuo metu vieši JAV, rugsėjo 10 d. atsiųstame sveikinime Seimo nariams pabrėžiama, jog svarbu priimti Lietuvos euroatlantinę integraciją užtikrinančius įstatymus. Be to, prezidentas paragino parlamentarus panaikinti įstatymų spragas ir teisinės kliūtis verslo plėtrai ir palinkėjo sutelkti dėmesį tolesniam teisinės valstybės stiprinimui. Seimo pirmininkas, Naujosios sąjungos (socialliberalų) vadovas Artūras Paulauskas skeptiškai vertina prezidento rinkimų Baltarusijoje rezultatus, tačiau mano, jog Lietuva neturėtų visiškai nutraukti ryšių su diktatorišku Baltarusijos režimu.

- Nesimato pragiedrulių šitos valstybės gyvenime artimiausiu metu. Kaip parodė paskutiniai įvykiai, ten iš tiesų yra diktatoriškas valdymas", - rugsėjo 10 d. Seime surengtoje spaudos konferencijoje sakė A. Paulauskas. Seimo pirmininkas pabrėžė, jog Lietuva, nors ir vertindama Baltarusijos režimą kaip nedemokratinį, neturėtų visiškai nutraukti ryšių su šia valstybe. "Mūsų pozicija - Seimo ir politikų - visiškai nenutraukti bendradarbiavimo, neparodyti, jog mes ignoruojame Baltarusijos žmonių", - sakė A. Paulauskas. Seimo pirmininko teigimu, Lietuvos politikai artimiausiu metu privalo apsispręsti dėl bendradarbiavimo su Baltarusija perspektyvų bei apie tai pranešti, pateikdami oficialų prezidento rinkimų rezultatų Baltarusijoje vertinimą. Kaip žinoma, Lietuva Baltarusijos atžvilgiu laikosi "kritiško dialogo" politikos, nesi-taikstydamas su demokratijos pažeidimais šioje šalyje, tačiau palaikydama pragmatiškus kontaktus su Baltarusijos vykdomąja valdžia. Galutiniais preliminaraus balsų skaičiavimo duomenimis, prezidento rinkimuose Baltarusijoje antrąjį kadencijai perrinktas Aleksandr Lukašėna. Kaip rugsėjo 10 d. rytą pranešė Baltarusijos centrinė

Šv. Teresės bažnyčios Vilniuje vakarinio fasado fragmentas ir bokštas

M. Sakalausko nuotr.

LIETUVA TURĖTŲ APSISPŘESTI, KAIP BENDRAUTI SU DIKTATORIŠKU BALTARUSIJOS REŽIMU

Lietuvos Seimo pirmininkas, Naujosios sąjungos (socialliberalų) vadovas Artūras Paulauskas skeptiškai vertina prezidento rinkimų Baltarusijoje rezultatus, tačiau mano, jog Lietuva neturėtų visiškai nutraukti ryšių su diktatorišku Baltarusijos režimu.

"Mūsų pozicija - Seimo ir politikų - visiškai nenutraukti bendradarbiavimo, neparodyti,

jog mes ignoruojame Baltarusijos žmonių", - sakė A. Paulauskas. Seimo pirmininko teigimu, Lietuvos politikai artimiausiu metu privalo apsispręsti dėl bendradarbiavimo su Baltarusija perspektyvų bei apie tai pranešti, pateikdami oficialų prezidento rinkimų rezultatų Baltarusijoje vertinimą.

Kaip žinoma, Lietuva Baltarusijos atžvilgiu laikosi "kritiško dialogo" politikos, nesi-taikstydamas su demokratijos pažeidimais šioje šalyje, tačiau palaikydama pragmatiškus kontaktus su Baltarusijos vykdomąja valdžia. Galutiniais preliminaraus balsų skaičiavimo duomenimis, prezidento rinkimuose Baltarusijoje antrąjį kadencijai perrinktas Aleksandr Lukašėna. Kaip rugsėjo 10 d. rytą pranešė Baltarusijos centrinė

rinkimų komisija, A. Lukašėna surinko 75,62 proc., Vladimir Gončarik - 15,39 proc., o Sergej Gaidukevič - 2,48 proc. balsų.

Pagrindiniu opozicijos kandidatu laikytas V. Gončarik, vos paskelbus pirminius duomenis, apkaltino A. Lukašėną šurkščiai suklautojus balsavimą.

61 metų V. Gončarik atmetė rinkimų rezultatus, nelaukdamas net oficialaus jų patvirtinimo ir paragino opozicijos rėmėjus rugpjūčio 10 d. ryte surengti protesto demonstraciją.

Tarptautiniai stebėtojai nepranešė apie kokius nors didesnius pažeidimus rinkimų dieną, tačiau išreiškė susirūpinimą dėl pernelyg aktyvaus išankstinio balsavimo. ESBO nuomone, tai sukūrė prielaidas atviram sukčiavimui.

BNS

PUTIN PASKELBĖ NEĮVYKDOMAS ČEČĖNIJOS TAIKOS DERYBŲ SĄLYGAS

Rusijos prezidentas Vladimir Putin rugsėjo 6 d. pareiškė, jog sutiktų vesti taikos derybas su čečėnų separatistais tik tuomet, jeigu sukilėlių vadovybė sudėtų ginklus.

"Derybos visada yra geriau už bet kokius karinius veiksmus, ir mes pasirėngę bet kuriems ryšiams su bet kuo", - sakė V. Putin per sričių vadovų susitikimą Pietų Rusijoje, iš kurio prezidento žodžius perdavė televizija.

Anksčiau V. Putin griežtai atmėsdavo bet kokią derybų su Čečėnijos prezidentu Aslanu Maschadovu galimybę. Tačiau ir dabar, nepaisant sušvelnėjusio tono, Rusijos prezidentas iškelė dvi sąlygas, kurių sukilėliai tikrai nepriims.

V. Putin pareiškė, jog derybos gali įvykti tik tuomet, kai čečėnų sukilėliai pripažins Rusijos suverenumą Čečėnijai, o "visos banditų formuotės sudės ginklus

ir labiausiai pagarsėję banditai, kurių rankos iki alkūnių sutepotos Rusijos liaudies krauju, bus išduoti" federalinei valdžiai.

Liberalus Rusijos parlamento narys Boris Nemcov anksčiau siūlė surengti taikos derybas su A. Maschadovu, siekiant užbaigti beveik dvejus metus užsitęsusi partizaninį karą, kuris kasdien nusineša rusų kareivių gyvybes.

A. Maschadov 1996 m. buvo išrinktas separatistinės Čečėnijos prezidentu per rinkimus, kuriuos stebėjo Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Organizacija (ESBO). Tačiau kai Rusijos kariuomenė 1999 metų spalį pradėjo Čečėnijos puolimą, Maskva pareiškė nebepripažįstanti A. Maschadovo teisėtumui respublikos vadovu.

V. Putin, kalbėdamas pietiniame Stavropolio regione, paragino Šiaurės Kaukazo gyventojus paremti Rusijos valstybę

ir užbaigti ne vienerius metus trunkantį konfliktą bei konfrontaciją su centrine Maskvos vyriausybe.

"Turime liautis kalbėti apie Kaukazą kaip apie realią grėsmę keliantį regioną. Esu įsitikinęs, kad tai galima padaryti. Tai rodo Kabardos-Balkarijos pavyzdys", - sakė jis.

"10-ojo dešimtmečio protestų demokratijos laikas baigėsi, ir mes turime toliau vystyti šalį", - susirinkime Kislovodske nurodė prezidentas.

Pasak jo, maištas Čečėnijoje nesiliaus, jei nepavyks daugiau čečėnų įtikinti dirbti Rusijos teisėsaugos institucijose, kurios kovoja su nepriklausomybiniais ir yra kaltinamos šurkščiais civilių gyventojų teisių pažeidimais.

"Ka gi statysime Čečėnijoje? Statysime ir jau kitą dieną bombarduosime ir vėl naikinsime?" (nukelta į 7 psl.)

JAV GENEROLAS GIRIA "AMBER HOPE" ORGANIZAVIMĄ

JAV generolas pagyrė Lietuvą už gerą tarptautinių pratybų "Amber Hope 2001" ("Gintarinė viltis") organizavimą.

Rugsėjo 7 d. prezidentas Valdas Adamkus susitiko su pratybose "Amber Hope" viešėjusiu JAV Pensilvanijos Nacionalinės gvardijos vadu generolu majoru Williamu B. Lynchu.

Pokalbyje V. Adamkus padėkojo už JAV kariuomenės skiriamą paramą Lietuvos kariams.

Lietuvos karinės pajėgos bendradarbiauja su Pensilvanijos Nacionaline gvardija pagal Taikos partnerystės bei "Kariakariams" programas.

BNS

LUKAŠENKA SAKO LAIMĖJĘS "ELEGANTIŠKĄ, PUKIĄ, GRAŽIĄ" PERGALE

Spaudos konferencijoje, kuri rugsėjo 10 d. vakare įvyko Minske, Baltarusijos autokratiškas vadas kreipėsi su padėka į "liaudį nugalėtoją, kuri išrinko jį prezidentu pirmame ture". A. Lukašėna taip pat padėkojo "už moralinę paramą, sulauktą iš Rusijos žmonių, kurie palaikė jį šitą sunkų politinį momentą".

Šalies prezidentas taip pat išreiškė padėką Rusijos prezidentui Vladimirui Putinui ir visiems Rusijos politikams, kurie "tikėjo juo". Pasak A. Lukašėnos, per rinkimus valdžia "neleido panaudoti purvinų technologijų". Tai rodo, kad rinkimus galima laimėti "gražiai, nesigriebiant purvinų technologijų", pažymėjo jis.

Rinkimų rezultatai taip pat rodo, kad "baltarusių liaudis nepasiduoja išorės spaudimui", sakė jis ir pridūrė, kad susidomėjimas rinkimais buvo "sukrečiantis ir milžiniškas". Tarptau-

Aleksandr Lukašėna

tiniai stebėtojai pamatė "realią mūsų valstybės padėtį".

A. Lukašėna pareiškė, jog "Baltarusija gali tikėtis, kad tarptautiniai stebėtojai teigiamai įvertins rinkimus".

Jis sakė, kad "kiek pavargo morališkai. Pirmiausia nuo jam pareikštų priekaištų ir jo artimųjų įžeidinėjimų".

Interfax

RINKIMAI BALTARUSIJOJE NEBUVO DEMOKRATIŠKI, TEIGIA ESBO

Baltarusijos prezidento rinkimai, kuriuos, oficialiais duomenimis, didžiule balsų persvara laimėjo dabartinis šalies vadovas Aleksandr Lukašėna, nebuvo demokratiniai, sakė rinkimus stebėjusios Europos Saugumo ir Bendradarbiavimo Organizacijos (ESBO) aukštas pareigūnas Hrair Balian.

Baltarusijos Centrinė rinkimų komisija pranešė, kad už A. Lukašėną balsavo 75,6 proc. rinkėjų, o opozicijos kandidatas Vladimir Gončarik tvirtina, jog valdžia klastojo rezultatus.

"Jie nebuvo demokratiniai. Nevartočiau žodžių "laisvi ir teisingi", - nurodė H. Balian. - Tai dėl padėties prieš rinkimus. Pati rinkimų diena buvo gera".

Kitas ESBO stebėtojas rugsėjo 10 d. taip pat pažymėjo, kad

Baltarusijos rinkimai neatitinka tarptautinių standartų. "Yra abejonių dėl šių rinkimų demokratiškumo", - sakė pareigūnas, kalbėjęs su anonimiškumo sąlyga. Tačiau jis nurodė, kad būtų neteisinga izoliuoti šią buvusią sovietinę respubliką.

"Manome, kad šalies izoliacija neatitiktų Baltarusijos žmonių interesų ir nepadėtų plėtoti šios valstybės demokratijos", - pažymėjo stebėtojas.

"Tarptautinės struktūros turi iš naujo apsvarstyti savo politiką ir paremti kylantį pilietinį judėjimą. Neužtrenkime durų ir nepaverskime Baltarusijos apsiausta tvirtove", - sakė jis.

ESBO, kuri atsiuntė 300 iš 700 rinkimuose dalyvavusių stebėtojų, savo ataskaitą paskelbė rugsėjo 10 d.

AFP, Reuters

TRYŠ LIETUVOS RESPUBLIKOS AMBASADORIAI GALI NETENKTI DARBO

Lietuvos Užsienio reikalų ministerija gali nepratęsti diplomatinės tarnybos sutarties su trimis Lietuvos ambasadoriais.

"Respublika" rašo, kad ministerijos reikalavimų nepatenkino kadencijas užsienyje dabar bėbaigia ambasadorius Lietuvos misijoje prie Europos Sąjungos Romualdas Kalonaitis, Ukrainoje - Vytautas Plečkaitis ir Čekijoje - Vyntas Grinius.

Praėjusią savaitę posėdžiavusi URM Atestacijos komisija pasiūlė ministrui A. Valioniui nutraukti terminuotą diplomatinės tarnybos sutartį su šiais trim ambasadoriais.

Komisija ketina svarstyti ir abejonių keliantį ambasadoriaus

Graikijoje Vidmanto Povilionio darbą.

Pagal Diplomatinės tarnybos įstatymą, Atestacinė komisija svarsto diplomatų tinkamumą einamoms pareigoms ir teikia rekomendacijas ministrui.

Sprendimą dėl minėtų ambasadorių komisija priėmė slaptu balsavimu. Motyvai, dėl ko kai kurie diplomatai nebetinka šiai tarnybai, išdėstyti nebuvo.

Visi trys ambasadoriai iki paskyrimo nedirbo diplomatinėje tarnyboje - jie buvo politinio pasitikėjimo pareigūnai. Todėl su jais URM buvo sudariusi terminuotą darbo sutartį.

"Respublika", BNS

Tapatybės vagystės - būkime atsargūs

Anksčiau, būdavo, pavogus piniginę, joje vagys ieškodavo tik pinigų ir paprastai, pasiėmęs pinigus, piniginę bei dokumentus numesdavo. O dabar, ypač pastaruoju dešimtmečiu, pagausėjo tapatybės pasisavinimas, pasinaudojant pavogtais dokumentais, o paskiau jau pavagiant žmonių pinigus ir jais naudojantis. Specialistai sako, kad kiekvienais metais JAV-ėse įvyksta 700,000 tokių tapatybės vagysčių. FBI tai vadina greičiausiai augančiu nusikaltimu šalyje. O pagal *Federal Trade Commission*, Chicaga, tuoj po New Yorko, buvo 2000 metais sulaukusi daugiausia nusiskundimų tokiomis vagystėmis. Pagal įvykdytus nusikaltimus, buvo atvejų, kad vagys, sužinoję "Soc. Sec." numerį ir žmogaus gimimo datą (ir be nuotraukos), gauna kito (apvogto asmens) vardu vairavimo teises, po to kreipiasi su jomis į kredito bankelį, ar banką, pasiima paskolą ir su ja perka automobilį išsimokėjimui. To neužtenka, vagys išima, kiek gali daugiau pinigų iš apvogtojo banko sąskaitų, perkasi daug prekių jo kredito kortele ir t.t. O kada toks vagis būna pagautas, dideli nuostoliai jau padaryti, nors apvogtas ir nieko nedelsdamas padarė viską, kas tokiais atvejais reikalinga padaryti: pranešė apie pavogtus dokumentus, sustabdė savo čekių sąskaitą, pranešė kredito kortelių bendravimus, užpildė policijoje pranešimą. Nuken-

tėjusysis praleido daugybę valandų ir turėjo išlaidų, kol viską sutvarkė. Pagal *Privacy Rights Clearinghouse* ir *California Public Interest Research Group*, žmonės, kurių dokumentai buvo pavogti ir jų tapatybės pasisavintos, vidutiniškai praleido 175 valandas ir prarado 808 dol. savų pinigų, kol viską sutvarkė. Nors už pavogtas sumas žmonės, kurie apie tai laiku pranešė visiems, nebuvo atsakingi.

Šio pobūvio nusikaltimai, tapatybės pasisavinimas pavogus dokumentus, nuo 1990 m. labai išplito, nors ir imamas įvairių apsaugos priemonių, pvz., *The Federal Deposit Insurance Corp.* gegužės 9 d. išleido nurodymus bankams, kaip geriau apsaugoti nuo tapatybės vagysčių. Tą pačią dieną JAV senatoriai D. Feistei (D. California) ir J. Gregg (R.N.H.) pasiūlė įstatymą, kuris suvaržytų viešą parodymą "Soc. Sec." numerių (pvz., ant vairavimo leidimų). "Soc. Sec." numeriai yra pagrindinis įrodymas JAV-ėse. Vietinės policijos įstaigos stengiasi informuoti žmones apie šią didelę problemą - tapatybės vagystę.

Kodėl šie nusikaltimai taip paplito paskutinį dešimtmetį, yra keletas atsakymų. Pirmiausia, šiais laikais yra labai lengva gauti kredito kortelę. Pereitais metais žmonėms JAV buvo išsiuntinėta net vienuolika milijardų pasiūlymų gauti kredito kortelę. Ir tokie pasiūlos

laiškai, jei jie patenka į vagių rankas, gali būti išnaudojami adresato nenaudai. Kitas faktorius, kuris palengvina vagims pavogti tapatybę, yra internetas. Sukčiai randa būdų iš interneto surinkti reikalingą informaciją, sako *Bureau of Consumer Protection*.

Jei vagis turi kurio asmens "Soc. Sec." numerį ir jo gimimo datą, jis gali per internetą prašyti kreditų ir gauti jų nemažai per trumpą laiką. O kai toks vagis jau turi kredito kortelių, jis tada gali pirkti per internetą ir trumpu laiku prisipirkti daug apvogtojo sąskaiton. Kol kas dar nėra garantuotų būdų, kaip išvengti tokių vagysčių, bet yra būdų, kurių gali imtis kiekvienas, kad galimai daugiau sumažintų riziką būti auka. Įvairių pasiūlymų tuo klausimu galima rasti kompiuteryje, FTC puslapyje www.consumer.gov/idtheft/ ir *Privacy Rights Clearinghouse* puslapyje www.privacyrights.org

Daugeliu atvejų vagys vis dėlto naudojasi dar "žema technika" rasti reikiamus numerius - pavogti piniginę, laišką, ieško šiukšlių dėžėse. O apsisaugojimas nuo to yra paprastas - sudraskyti per paštą gautus ar kitus dokumentus - raštus, prieš juos išmetant. Taip pat patariama būti labai atsargiems, duodant kam nors savo asmeninės tapatybės informaciją, ypač "Soc. Sec." numerį. Duodant jį, žinokite, kam jis bus naudojamas, ar juo bus dalinamasi su kuo nors kitu, ar jūs turite pasirinkimą jo neduoti. Jei tampate tapatybės vagystės auka, FTC turi nemokamą "hotline" 877-438-4338,

kuria paskambinus, gausite informaciją, ką turite daryti.

Paprastai pirmas dalykas yra tuojau pranešti "fraud departments" visų trijų pagrindinių kredito biurų, tai *Equifax*, *Experian* ir *Trans Union*, jog jie galėtų jūsų dokumentuose pažymėti, kad esate apgavimo auka. Taip galite sulaikyti vagis nuo atidarymo naujų sąskaitų jūsų vardu.

Kitas dalykas yra tuojau pranešti visiems, kur turite sąskaitas, kredito kortelių bendrovėms, dujų, elektros, vandens tiekėjams, krautuvėms, bankams ir t.t.

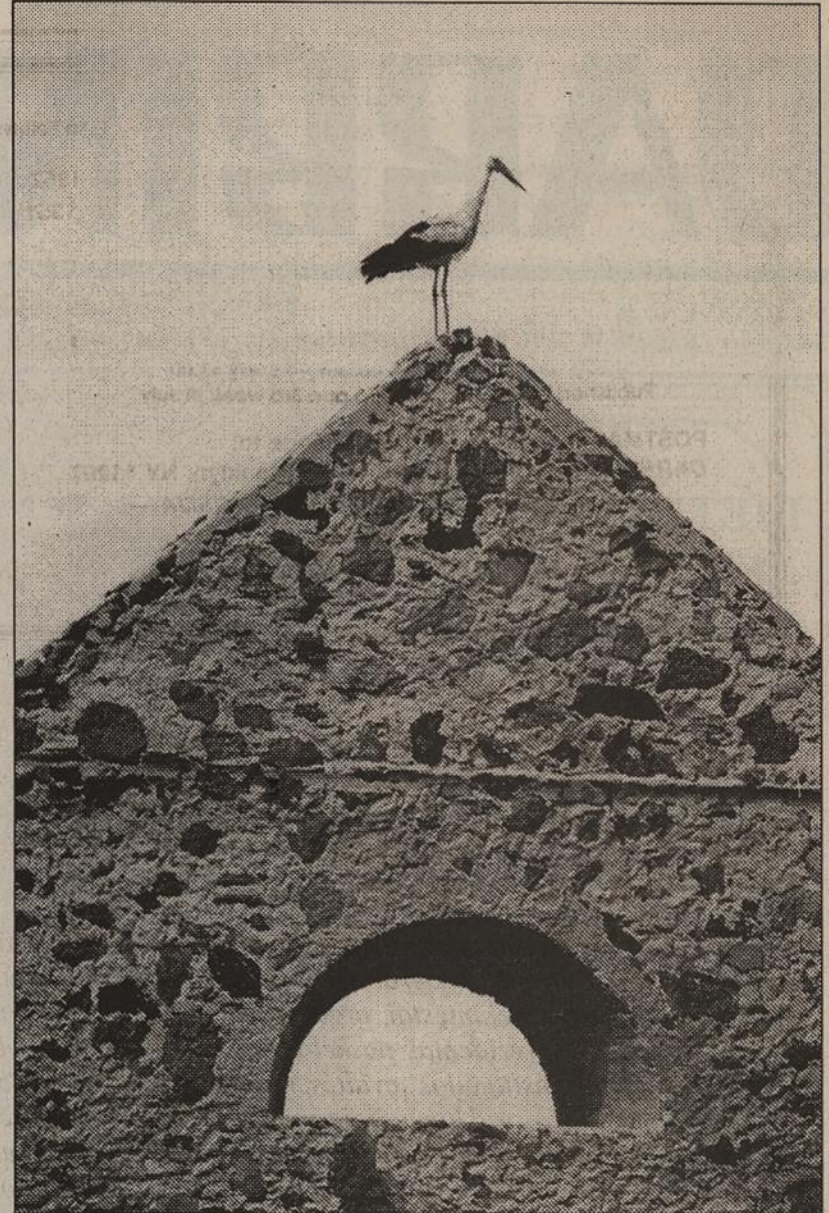
Trečias dalykas, užpildyti policijoje pranešimą apie tokią vagystę.

Kur yra veiksmas, ten yra atveiksmai. Augant tapatybės vagystėms, atsiranda naujų apsaugojimo galimybių. Pvz., *Travelers Insurance*, *Citigroup* skyrius ir *Chubb Group Insurance Cos.* teikia apdraudas, kuriuos padengia išlaidas, kol žmogus atsigauna nuo tapatybės vagystės. Internetu irgi yra įstaigų, kaip *Intersections Inc.*, *PromiseMark* ir *Privista*, kurios siūlo savo patarnavimus, galinčius išpėti klientus apie galimas sukybes. Bet ir čia reikia būti atsargiam, ir gerai pasitikrinti, renkant "fraud alert service", kad ir vėl nepatektumėte į apgavikų rankas, nes ir apgavikai sukuria suktų patarnavimų, kad gautų informaciją apie jūsų tapatybę, išpėja FTC.

JAV LB valdybos Socialinių reikalų taryba

Parengė: B. Jasaitienė ir A. Šmulskienė

Naudotasi medžiaga iš įvairios spaudos

Prieš tolimą kelionę

A. Balbieriaus nuotr.

CENTURY 21 GEMINI LLC, 1283 Broad Street, Bloomfield, NJ 07003, didžiausia pasaulyje nekilnojamo turto kompanija siūlo jums savo paslaugas perkant, parduodant namą, nuomojant butą, ieškant patalpų bizniui šiaurinėje New Jersey dalyje. NJ Licensed Real Estate agentė Jurgita Banytė maloniai kviečia kreiptis telefonu: (973) 441-5762 arba (973) 429-7400, arba e-mail: jbanyte97@hotmail.com Profesionalus aptarnavimas garantuotas!!!

GALCHUS & GORDON, advokatai, patarnauja sekančiuose teisiniuose reikaluose: nelaimingi atsitikimai, nekilnojamas turtas, imigracija, DWI and all criminal. Virš 20 metų patirtis. Parūpinamas lietuvių k. vertėjas. Konsultacija nemokamai. Galchus & Gordon, 39-07 Bell Blvd., Bayside, NY 11361. Tel.: 718 229-2628.

JONAS V. STRIMAITIS, advokatas, patarnauja teisiniuose reikaluose, kurie liečia testamentą paruošimą ir jo vykdymą, o taip pat nekilnojamo turto pirkimą ar pardavimą bei įvairius reikalus, susijusius su mokesčių (tax) mokėjimu. Advokatas dirba Connecticut valstijoje ir kalba lietuviškai: 134 West St., Simsbury, CT 06070. E-mail: jstrimaitis@aol.com Tel.: 860 651-0261. Fax 860 651-8376.

SHALINS FUNERAL HOME, Inc., 84-02 Jamaica Ave. (prie Forest P'way St.), Woodhaven, N.Y. 11421. Suteikia garbingas laidotuves. Kopyčios partpinamos visose miesto dalyse. Tel. 296-2244.

BUYUS FUNERAL HOME. Mario Teixeira, Jr. laidotuvių direktorius, Newark office: 426 Lafayette St. (Cor. Wilson Ave.). Tel. 344-5172. Paruošiamos garbingos laidotuvės. Modernios kopyčios, oras šaldomas. Daug vietos automobiliams pastatyti.

DAIVA IZBICKAITĖ-VERŠELIENĖ, DEWOLFE REAL ESTATE, 677 Worcester Rd., Natick, MA 01760, gali aptarnauti jūsų visus nekilnojamo turto poreikius. DeWolfe firma specializuojasi namų pardavimu, paskolų gavimu, persikraustymu ir draudimu. Suteikiama paslauga perkant arba parduodant namus. Skambinkite (718) 446-9743 palikite žinutę arba įstaigą (508) 655-0680, (508) 523-9058.

VYTAUTAS BELECKAS IR SŪNUS JONAS, sav. Winter Garden Tavern, 1883 Madison St., Ridgewood, NY 11227. Tel. 821-6440. Salė vestuvėms ir kt. pramogoms. Be to, duodami polaidotuviniai pietūs. Pirmos rūšies lietuviškas maistas prieinama kaina.

SIDABRINIO VARPO KEPYKLA - Silver Bell Baking Co. Lietuviška ir europietiška duona ir pyragai, šventėms, vestuvėms bei pokyliams tortai. Dalia Radžiūnas, sav. 43-04 Junction Blvd., Corona, Queens, NY 11368. Tel. 779-5156.

LIETUVIŲ RADIO PROGRAMA girdima pirmadieniais 9:30-10:00 val. vak. iš WPAT stoties 930 AM banga. Dėl pranešimų ir skelbimų kreiptis: dr. Giedrė Kumpikaitė, 82-32 Bell Blvd., Hollis Hills, NY 11472. Tel. (718) 776-1687. Fax: (718) 479-8923. E-mail: LithNY@AOL.com arba amberwings@mac.com

Lietuvos Krikščionišką DEMOKRATIJA
ir jos spaudą paremkime dabar:
pinigais, Unitrust, testamentais.

-Tax Exempt #36-2927289-

per:
Pope Leo XIII Literary Fund, Inc.
9050 Troy Avenue
Evergreen Park, IL, 60642

Fax/Tel. 708-636-9562 Klauskite informacijų

LIETUVIŠKO STILIAUS PAMINKLAI
SUKURIAMI IR NEMOKAMAI
PRISTATOMI Į VISAS KAPINES
NEW YORK, NEW JERSEY
IR CONNECTICUT VALSTIJOSE.
ĮSTAIGA PRIE ŠV. JONO KAPINIŲ.

Fasolino
MEMORIALS

66 - 86 80 ST. MIDDLE VILLAGE,
QUEENS N.Y. 11379

PHONES (718) 326 - 1282 ; 326-3150
- TAI MŪSŲ VIENITELĖ VIETA -
- GAUSI PARODŲ SALĖ -

+

KVEČAS
JONAS
1933+1976

Jūs siųskite pinigus namo, o Western Union išsiųs Jums fotoaparata

Pasidalink ypatingais gyvenimo momentais su savo mylimaisiais užjūryje.

Pasiųsk dvi pinigines siuntas per Western Union Money Transfer iš JAV į Lietuvą ar kitas Centrinės ar Rytų Europos šalis nuo 2001 m. rugpjūčio 24 d. iki rugsėjo 30 d. ir

nemokamai gausi kompaktinį foto aparatą. Geri momentai ilgai nesitęsia, todėl paskubėkite. Nepraleiskite galimybės.

Siųskite pinigus šiandien!

Smulkesnė informacija

1-800-325-6000

www.westernunion.com

WESTERN UNION MONEY TRANSFER

Greičiausias pinigų persiuntimas visame pasaulyje™

Western Union išsiųs 35 mm fotoaparata kiekvienam varčiotui, kuris pasiųs dvi ar kelias pinigines siuntas per Western Union Money Transfer iš JAV į Rytų ar Centrinę Europą, slunčiui užrašius galiojantį adresą JAV ant "Send Money" formos. Fotoaparatas bus išsiųstas 4-6 savaitių laikotarpiu po šio pasiūlymo pasibaigimo datos. Foto juosta nebus pridėta. Vienas fotoaparatas šeimai, kol jų užteks. Pasiūlymas negalioja telefoniniais ar kreditinių kortelių piniginiams persiuntimams. ©2001 Western Union Holdings, Inc. Visos teisės priklauso autoriui.

DARBININKAS

The Lithuanian Weekly
Published by Franciscan Fathers341 HIGHLAND BLVD.
BROOKLYN, NY 11207Editorial Office 718-827-1352
Business Office 718-827-1351
FAX 718-827-2964Publication No. USPS 148-360
ISSN 0011-6637Second Class postage paid at Brooklyn, NY, Post Office
Subscription per year \$45.00. Single copy \$1.00.
Published Weekly except 2nd and 3rd week in JulyPOSTMASTER: Send Address Change to:
DARBININKAS, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY 11207
— Redaguoją REDAKCINĖ KOMISIJA —

Rankraščiai taisomi Redakcijos nuožūra

JAV Konstitucijos
gimtadienis

Jungtinėse Valstijose rugsėjo 17 d. ne vien tik valdiškieji pastatai bus papuošti vėliavomis. Federalinė vyriausybė, o taip pat atskirų valstijų vyriausybės bei miestai, organizacijos su džiaugsmu minės tą dieną. JAV prezidentas paskelbė rugsėjo 17 d. Pilietybės diena ir pradžia konstitucijos savaitės, kuri baigiasi rugsėjo 23 d. Prezidentas savo proklamacijoje mini, kad JAV konstitucija simbolizuoja žmonių teisę patiemis valdytis. Konstitucija, kuria remiasi šio krašto valdžia, nebuvo sukurta vieno įkvėpimo suoru. Kaip prezidentas savo pareiškime pabrėžia, tai buvo „už laisvę, teisingumą, lygybę ir žmogaus vertingumo pripažinimą ilgų kovų viršūnė“.

JAV konstitucija pasirašyta 1987 m. rugsėjo 17 d. Tai diena paminėti ir pilietinėms pareigoms bei teisėms įsisaugoti 1952 m. vasario 29 d. Kongresas bendra rezoliucija rugsėjo 17 dieną pavadino Pilietybės diena. 1956 m. rugpjūčio 2 d. bendra rezoliucija Kongresas pageidavo, kad kiekvienais metais JAV prezidentas ta diena prasidedančią savaitę paskelbtų konstitucijos savaitę.

Konstitucija ir jos teisingumo, laisvės ir bendros gerovės idealai - primena prezidento proklamacija - privalo rasti palankaus atgarsio visuose piliečiuose, nežiūrint jų etnografinės kilmės. Šių idealų puoselėjimas ir gynimas prieš bendrą priešą ypatingai naujiesiems piliečiams gali tapti egzistencinės svarbos klausimu. Amerika laikoma dėl tautinės ar religinės laisvės persekiojamųjų priebėga. Ji taip pat patraukė ir priglūdę žmonės, kurie bėgo nuo vargo ir ieškojo geresnio gyvenimo.

Panašų motyvų skatinami, šiame krašte susitelkę ir tie žmonės, kurie kūrė šios šalies konstituciją. Susitelkę iš įvairių kraštų, buvo ir praktiškai patyrę, ką reiškia, kai nesi saugus dėl savo gyvybės, nesi laisvas, neturi bent trupinėlio tos laimės, kurios ir šiame pasaulyje dar galima pasiekti. Sutardami, iškilmingai laisvės deklaracijon išrašė, kad anie blogiai nebeapsikartos: nebus prievartos žmogui, nebus trukdoma jam laisvai kurti savo laimę, nebus draudžiama kitam to paties siekti.

JAV tuo keliu ejo nuo pat pradžios ir toliau jį tebeėina. Nors ir čia rasime trūkumų - jų visur pasitaiko, - bet patenkinti žmonių čia rasime daugiausia.

Konstitucija apsaugoja asmenis ir įsitikinimų laisvę. Šiam krašte pilniausiai užtikrintos tikejimo, žodžio, spaudos, kritiko, ir veikimo laisvės. Bet JAV neapsiriboja tų laisvių vykdymu tik savo viduje. Šiandien JAV yra su visu pasauliu glaudžiai susijusios, nes visų kraštų buitis yra susisukusi į vieną kamuolį. Atskirtis nebeįmanoma. Amerika jau nebegali išsaugoti savo laisvę, nesirūpindama kitų kraštų laisve ar net jų išsilavinimu.

Suprantama tad Amerikon suplaukusių ir jos pilietybę turinčių žmonių dvejoja pareiga:

- lojaliai vykdyti konstitucijos numatytas pareigas šiam kraštui;

- aktyviai prisidėti, kad šioje konstitucijoje minimomis žmogaus teisėmis bei laisvėmis galėtų naudotis žmonės ir kituose kraštuose, rūpintis pirmiausia tais kraštais, iš kurių jie ar jų tėvai yra kilę.

Pakrikimo pasekmės

Vincentas BASIUKAS

Lenino sukurta RSDDP po jo mirties, priklausomai nuo bendražygių užgaidų, keitė plunksnų spalvas į RKP (b), VKP (b), SSKP. Jos kolaborantai Lietuvoje - LKP (b), LKP, LDDP šių tradicijų neužmiršo. Eilini kartą, padedant socialdemokratijos principus išdavusiam V. Andriukajaičiui ir jo bendražygiams, SSKP kolaborantai plunksnas nusidažė socialdemokratų spalvomis, tačiau jų darbai rodo, kad bolševikinio-komunistinio mąstymo jie neatsisakė ir su Maskva ryšių nenutraukė.

LKP (b), LKP, LDDP Lietuvoje išugdė savo pamainą, kuri vieno iš kolaborantų, dabar jau „izymaus“ politiko, teigimu, „nusipelnė gyventi geriau“. Naujoji karta, matydama gerą savo pirmtakų pavyzdį, be jokių sąžinės skrupulų pradėjo kurti „naują gyvenimą“. Jie, vadovaujant senajam partijos elitui, susibūrė į įvairius politinius darinius, kuriuose aktyviausiai pasireiškia individai, pasirošę eiti Judo Iskarijoto pėdomis. Kai kurie iš jų per dešimt nepriklausomybės metų jau spėjo pagarsėti kriminaliniame pasaulyje. Tokiems individams įvairūs politiniai dariniai yra tik tramplynas į aukštesnius politinius postus, pirmiausia - į Seimą. Jie labai apskrūčiai naudoja eilinio Lietuvos piliečio politinių neišprusimų ir provincinių patiklumo demagogiškoms kandidatų į Seimą kalboms.

Daugelis eilinių Lietuvos piliečių, atrodo, dar jaučia stiprią nostalgiją buvusiam demagogiškam socializmo „teoretikų“ teiginiui - „iš kiekvieno - pagal sugebėjimus, kiekvienam pagal poreikius“. Ši nuostata buvo labai palanki žemo intelekto piliečiams, nes ji suteikdavo jiems, kaip ir gabiems, vienodas galimybes „gyventi geriau“. Lygiavos principas ugdė veltėdžius ir žlugdė gabių piliečių asmeninę iniciatyvą. Daugelis žemo intelekto piliečių bet kokiomis priemonėmis (svarbiausia iš jų - buvimas „šlovingose“ LKP, LDDP gretose) stengėsi pasinaudoti socialistinės sistemos „pranašumais“. Toks nomenklatūrinio gyvenimo būdo stereotipas ypač suvežėjo po Atgimimo, nes neliko jokių apribojimų - pirmiausia partinio sekretoriaus kontrolės ir baimės prarasti partinio bonzos privilegijas. Apie kokias nors bendražmogiškos moralės normas dabartinėje jų veikloje kalbėti netenka.

Eiliniam Lietuvos piliečiui, kuris gali pasinaudoti tik vienintele teise politiniame gyvenime - balsuoti už kokio nors politinio darinio vadovą - galimybė gyventi geriau lygi nuliui. Kovoje už geresnį gyvenimą eilinis pilietis visuomet yra pralaimėjusių gretose, nes visi „gyventi geriau“ svertai pirmiausia yra Seimo, Vyriausybės ir kitų įvairių valstybės institucijų rankose. Po eilinių Seimo rinkimų visos politinės grupuotės paprastai eilinių piliečių visiškai užmiršta. Kaip padėką rinkėjams vienas Seimo narys išreiškė teigdamas, kad

svarbiausia, jog „tauta suteikė mandata“. Vadinasi, tauta po rinkimų neturėtų jaudintis, ką ir kaip daro tautos išrinktieji. „Rūpestį“ tauta geriausiai įrodė (dabar jau žlugusi) socialliberalų ir liberalų „naujosios politikos“ koalicija, kuri pirmiausia nusigrežė nuo pensininkų - socialiai remtinių žmonių sluoksnio. Turint omenyje minėto seimūno „objektyvų“ požiūrį į rinkėjus, sunku suprasti Lietuvos elektoratą: apie ką jie galvoja ir ko siekia rinkimuose? Matyt, jie dar ilgisi sovietinės okupacijos „gero gyvenimo“, nes dažniausiai, būdami katalikai, balsuoja už kairiuosius, kaip tai atsitiko paskutiniuose Seimo rinkimuose. Kyla klausimas, kodėl katalikų bendruomenė taip elgiasi. Gal dėl to, kad nesulaukia reikiamos Bažnyčios paramos? Manau, kad Lietuvos piliečiams, pirmiausia katalikams, būtina ne tik dvasinė, bet ir konkreti Bažnyčios pagalba, sprendžiant sudėtingas šiuolaikinio gyvenimo politines ir socialines problemas. Kodėl kairioji žiniasklaida ne tik atkakliai kala į rinkėjų galvas įvairių politinių grupuočių vadovų užsakinio gyvenimo politines ir socialines problemas. Kodėl kairioji žiniasklaida ne tik atkakliai kala į rinkėjų galvas įvairių politinių grupuočių vadovų užsakinio gyvenimo politines ir socialines problemas. Kodėl kairioji žiniasklaida ne tik atkakliai kala į rinkėjų galvas įvairių politinių grupuočių vadovų užsakinio gyvenimo politines ir socialines problemas.

Dabartinio Seimo daugumos

Lietuvos Respublikos Seimo plenarinis posėdis

V. Kapočiaus nuotr.

politinės grupuotės yra glaudžiai susijusios su „lietuviškojo kapitalo“ (įdomu, kaip ir iš kur jis atsirado?) atstovais arba oligarchais, kurie jas finansavo Seimo rinkimuose. Artėjant Lietuvos strateginių objektų privatizavimui, vyksta nuožmi kova tarp Vakarų strateginių investuotojų šalininkų ir siekiančių NVS įtakos stiprinimo Lietuvoje atstovų. Dabartinio Seimo daugumos politinės grupuotės, formuodamos įvairias koalicijas, negina Lietuvos valstybingumo interesus, o siekia tik aukštų postų, asmeninės naudos ir politinių ambicijų patenkini. Tai puikiai iliustruoja Seimo dauguma - socialdemokratų ir LDDP dariny, kitos politinės grupuotės, (išskyrus TS (LK)), kurios nepaisydamos valstybės finansinės būklės ir nekreipdamos dėmesio į Finansų ministerijos neigiamą poziciją, pasididino išlaidas. Prezidento patarėjas siūlo didinti teisėjų algas, o teisingumo ministras ir patys teisėjai, neaišku kokiais moraliniais motyvais remdamiesi, atkakliai to siekia. Įdomu, ar yra atlikta teisėtvarkos atstovų algos dydžio ir darbo efektyvumo tiesioginės priklausomybės analizė? O gal ji atvirkštinė? Galima būtų pateikti daugelį Seimo, Vyriausybės ir įvairių valstybės institucijų savanaudiškos veiklos pavyzdžių.

Atrodo, kad daugelis dabartinio Seimo ir Vyriausybės „išminčių“, sąžiningai studijavusių SSKP istoriją ir partijos įstatus, visiškai nieko nežino apie Targovicos (1792-1793 m.) konfederacijos pasekmes, kai bajorai ignoravo Respublikos saugumo interesus ir rūpinosi tik savo asmeninėmis privilegijomis. Toks bajorų trumparegiškumas lėmė antrąjį (1793-ųjų) ir trečiąjį (1795-ųjų) Respublikos padalijimus bei 123 metus trukusią carinės Rusijos okupaciją Lietuvoje. Bajorų trumparegiškumas sunaikino juos kaip visuomenės sluoksnį. Dabartinių politinių darinių vadovų siekiančių savanaudiškų tikslų rietenos Seime, jų veikla, prieštaraujanti bendražmogiškos moralės normoms, spekuliacija demokratijos, tautos gerovės, valstybės interesų, tėvynės meilės, patriotizmo ir panašioms sąvokoms rodo visišką jų moralinį supuvimą ir politinį nebrandumą. Visa tai labai kenkia Lietuvos įvaizdžiui užsienyje, Vakarų strateginių investuotojų atėjimui, integravimuisi į euroatlantines struktūras ir stumia Lietuvą į NVS gėlbį.

Ar tai ne sekimas Judo Iskarijoto pėdomis?

Romualdas Granauskas

ŠVENTO LOZORIAUS DIENA
(gali būti dienoraštis)

4

(pradžia nr.32)

02.01

Šį rytą atsibudau ir galvojau, ką vakar parašęs. Vis dėlto ne. Negyvenau aš pas Onelę, aš tik dažnai ten užėjau, ir avies mėtė mes suvalgėm Šaukliuose. Aš tik svajojau, aš tik labai norėjau ten gyventi, aš apie tai taip dažnai ir karštai svajojau, jog dabar, po tiek metų, man atrodo, kad šitaip iš tikrųjų buvo. Nebuvo šitaip, nebuvo, ir karšta mano vaikystės svajonė neišsipildė lygiai taip, kaip ir visos kitos. Ir Valantiejus muzikantus pamačiau ne pas Onelę, kur jie dažnai užėidavo pasišildyti, o prie klišio, prie tilto, kur pirmą kartą miestelyje vyko laidotuvės be kunigo ir bažnyčios. O prieš tai aš juos daugybę kartų girdėjau ir jų grojamas giesmes seniai buvau įsiminęs. Mės juos visi girdėdavom, todėl kad tie „mes“ sėdėdavo klasėj, pilkuodami pakaušiais, pasukę veidus ne į lentą, o į langus. Ir visuomet rytais, ne pirmą ar antrąją pamoką, ir joks mokytojas negalėjo mūsų priversti, kad žiūrėtume į lentą, nes klasė to grojimo klausėsi taip, kaip nesiklausė net miestely nuaidėjusio šūvio. Rodos, jau tiek kartų girdėjome tą muziką, bet kiekvieną rytą ji vis taip pat keistai veikdavo mūsų neplautas ausis ir mūsų plikai kirptas galvas. Aiškiausiai girdėdavosi, kai atveždavo laidoti nuo Šatraminių ar Daukšų pusės - jau nuo ten, nuo ano Erlos slėnio krašto. Kai būdavo tykūs ir labai migloti rudens rytai, rūkas bepalikdavo akims tikrai vos tamsuojančius netolimų medžių ir namų siluetus, stambiais la-

šais rinkdavosi antakiuose ir ant skruostų. Nelodavo šunys, nes nieko nematė, neskraidydavo varnos, bijodamos atsimušti į trobų kaminus. Ir tada iš ten, iš toli, iš tolimų miglų, pasigirdavo lėtas, tęsiamas dūdų garsas.

02.01

Pavasari nušovė kaime mokytoją, jauną vyrą. Miestelyje paskelbė, kad bus komjaunuoliškos laidotuvės, o niekas čia tokių nebuvę regėjęs. Dar iš vakaro atvažiavo du tokie rajoniniai, žiūrėjo, kad viskas būtų kaip reikiant. Į mokyklą pionieriai turėjo ateiti su kaklaraiščiais, o komjaunuoliai - prisiegti ženklukus. Iš vakaro po pamokų vienoj klasėj mergaitės pynė eglėšakių vainikus, o kitoj - pats piešimo mokytojas teptuku vedžiojo raides: „Nuo Va“... „Nuo Vb“... ir džiaustė tuos juodus kaspinus ant juodos lentos, todėl pro raktą skylutę tik tos baltos raidės ir tesimatė. Kitą rytą dar niekur neradondavo nei tie kaklaraiščiai, nei tie ženklukai, visi juos laikė kišenėse, o kai jau susitęs mokyklos aikštėje į rikiuotę po didžiąją vinkšna, tada ir prisiegs. Pionierių komjaunuolių nebuvo klasėse po daug, tik tai tie, kurie gyveno pačiame miestelyje, o iš kaimų - kas tau rašys! Nors mokiasis vienais penketais, niekas manęs per daug ir nekalbino, be reikalo motina kiekvieną rytą gąsdijo: „Jeigu kalbins - nesakyk, kad aš neleidžiu, sakyk - pats nenoriu!“ Porą kartų auklėtoja, pasivedusi į pašalį, užsiminė, aš taip ir pasakiau, kaip buvau lieptas, be to, visiškai dar nebuvo tokios garbės vertas: kiekvieną trimestrą man sumažindavo elgesį tai iki trijų, tai iki keturių, aš ir pats kartais nežinodavau už ką, mažindavo šiaip sau, senu papratimu, juk vis tiek ilgai taip nebus, kad ko neiškrėsčiau.

Sustumdė mus mokytojai po tą vinkšną su visais vainikais, priekyje - fizinio lavinimo mokytojas, bet mes tegirdėjom tik patę pirmąją jo komandą: „Žengtee marš!..“, o paskui pro daugybę kojų šliūžavimą, pro debesimis pakilusias dulkes daugiau

niekas nieko nematė ir negirdėjo. Tik labai gražiai visi perbildėjom per tiltą - tokio smulkaus ritmo jokie negrų būgnai neištaisytu. Šiaip ne taip sustabdė mus gatvė tarp klišio ir stribokyno, nes buvom narsiai pasinėję žygiuoti iki paties Skuodo, ypač berniukai. Liepė visiems pasisukti veidais į klišio langus, po kuriais jau stovėjo kelios dešimtys mosėdiškių. Ten, viduje, buvo tylų, o gal tik mes per savo šnopavimą nieko negirdėjom, bet muzika tikrai negrojo. Gal laidotuvės dėl to ir komjaunuoliškos, kad be dūdų?

02.01

Atsitarė viena klišio durų pusė, ir jie išėjo. Kažkas pasilenkęs norėjo atidaryti ir kitą. Išėjo sustoję ant šaligatvio, tebuvo jie keturi: klarnetas, trimitas, baritonas ir bosas, keturi prastai apsirengę nebejauni vyrai, tik tai Valantiejus mūvėjo auliniiais batais ir rudo milo kelnėmis. Aš labiausiai žiūrėjau į instrumentus, nes pirmą kartą juos mačiau iš arti. Jau buvau skaitęs, kad „saulėje blizgejo instrumentų varis“, saulės, žinoma, užteko, bet niekas jų rankose neblizgejo, tiems apsiplaususiems, pažaliavusiems, aplankstytiems variniams vamzdžiams iki blizgėjimo dar buvo toli. Klarnetas, suprantama, man nepadarė jokio įspūdžio - tik juodas vamzdis su visokiais svirtelėmis, net ne varinis, ką su tokiu gali išgroti? O va tas, pats didžiausias, pats storiausias, kurio žiotys kyšojo virš muzikanto galvos, beveik remdamosi į pastogę - tas tai bent! Susuktas kaip didžiausi pavalkai ir persimautas per galvą ir petį. Jau numaniau, kad šitas ir užgros visų storiausiai ir visų gražiausiai, tad nekantriai stovėjau, pirmųjų garsų laukdamas.

Valantiejus pažengė žingsnį į priekį ir pasisuko šonu į kitus, o viena akimi šnairavo į plačiai atlapotas klišio duris, iš kurių turėjo pasirodyti pats karstas. Kai jis pasirodė, tamsiai raudonai nudažytas, kai kas net krūptelėjo, - niekas per amžius raudonai karsto čia nebuvo regėjęs. Visi akimis ieškojo ir penkiakampių

(nukelta į 4 psl.)

■ Europos Parlamentas parago narystės Europos Sąjungoje siekiančias šalis visas su stojimu susijusias kliūtis spręsti aktyviau, jei jos nori iki 2004 m. įsėsti į Europos traukinį. Tuo tikslu gali prireikti daugiau biurokratų.

■ Pirminius rinkimus, kurie iki šiol Lenkijoje tradiciškai būdavo rengiami likus dviem savaitėms iki šalies prezidento ir parlamento rinkimų, pakeitė labiau įprasta sociologų apklausa. Abiejuose miestuose rinkėjų simpatijos buvo Kairiųjų demokratų ir Darbo sąjungų koalicijos pusėje. Kaip ir spėjama, į Lenkijos parlamentą gali nepatekti valdančiosios partijos – "Solidarumo" rinkimų akcija (SRA) – Dešinieji ir buvusios jos koalicijos partnerės – Laivės sąjungos atstovai, kurie, apklausos duomenimis, greičiausiai nepajėgs įveikti 5 proc. rinkimų barjero. Jeigu gauti duomenys pasitvirtins, tai 460 vietų Seime kairieji turės 266 mandatus ir galės vieni patys suformuoti naująją vyriausybę. Lenkijos Seimo ir Senato rinkimai įvyks rugsėjo 23 d.

■ Europos Sąjungos (ES) užsienio reikalų ministrai rugsėjo 9 d. bendrais bruožais susitarė dėl sunkaus politinio būsimojo reformų etapo organizavimo šioje 15 šalių bendrijoje klausimo.

■ Rugsėjo 10 d. bendras plačios piliečių koalicijos kandidatas Vladimir Gončarik nusiuntė į Centrinę rinkimų komisiją skundą, kuriame pareikalavo pripažinti negaliojančiais rugsėjo 9 d. įvykusius Baltarusijos prezidento rinkimus.

■ "Šiandien valdžia užurpuota suklautojus balsavimo rezultatus", – pareiškė Baltarusijos komunistų partijos CR pirmasis sekretorius Sergej Kaliakin, vertindamas valstybės vadovo rinkimų rezultatus. Pasak jo, rinkimų iš esmės nebuvo, rinkimų komisijos, vykdomosios valdžios spaudimu nurašė iš anksto nurodytus skaičius, kurie turėjo būti pateikti liaudžiai kaip jos valios pareiškimo faktas, o Minsko 1-ojoje Tarybų rajono rinkimų apylinkėje, nors buvo stebėtojų iš Jugoslavijos ir Švedijos, taip pat pats S. Kaliakin, buvo sumesta į balsadėžes suklautojų biuletenių, kurie apskritai nebuvo skaičiuojami.

Formų ir spalvų judesiai

Dail. Juozas Bagdonas pasakoja apie save ir savo kūrybą

Juozas Šorys

Juozas Bagdonas, žinomas New Yorko dailininkas, 1999 m. birželio 8 d. persikėlė gyventi į Lietuvą ir apsigyveno Plungėje. Neseniai Juozas Šorys kalbėjosi su dail. Juozu Bagdonu, kuris atsakinėjo į jam pateiktus klausimus. Pokalbis pasirodė š. m. "Šiaurės Atėnų" 31 numeryje. Čia jį dedame sutrumpintą, leidžiamą dail. J. Bagdonui pačiam papasakoti apie svarbiausius jo gyvenimo įvykius.

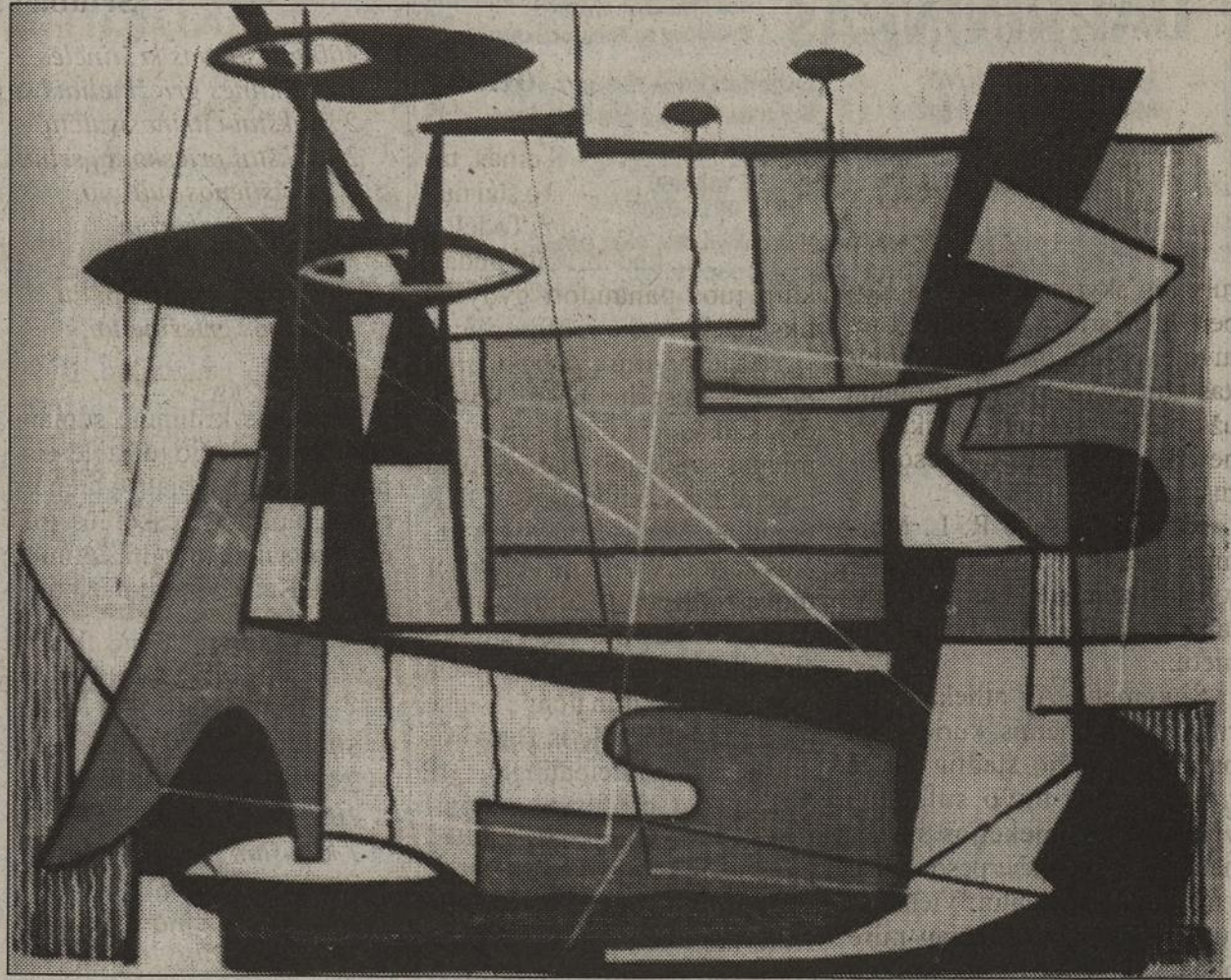
* * *

Gimiau 1911 m. gruodžio 11 d. Antrųjų Videikių kaime, Plungės valsčiuje, Juozapo Bagdono ir Barboros Žakaitės šeimoje. Krikštyti mane nuvežė į Žlibinus. Tėvai turėjo 20 ha žemės, išaugome dviese su seseria (viena sesutė numirė, kai Žemaitijoje siautėjo šiltinė). Augau kartu su arkliais, karvėmis, vištomis, žąsimis – kaip kiekvienas ūkininko vaikas.

Antrais mokslo metais įstojau į Kepurėnų pradžios mokyklą, nes tėvas mane jau buvo pramokęs skaityti ir rašyti, net rusiškai pasirašyti mokėjau... Tėvas buvo baigęs aštuonerių metų pradžios mokyklą, be to, keletą metų buvo gyvenęs Amerikoje. Pas mus visada būdavo laikraščių, tėvas, grįždamas iš turgaus, parveždavo. Tėvas su mama, nors kaimiečiai, labai mėgo skaityti. 1923 m. įstojau į Plungės "Saulės" gimnaziją, kuri buvo įsikūrusi kunigaikščių Oginskių rūmuose. Po trejų me-

tų persikėliau į Telšius, ten pašybos mane mokė Kauno meno mokyklos pirmos laidos absolventas Simonas Sidabras. Ėmiausi ten kiek rimčiau mokytis piešti, nes Plungėje per pašyba daugiausia kampe prastovėdavau... Telšių gimnazijoje mokiausi kartu su būsimuoju ambasadoriumi Anicetu Simučiu, broliais Vilimais, žemesnėje klasėje mokėsi Telesforas Valius, Paulius Augius-Augustinavičius.

Pirmas impulsas apie mokymąsi Kauno meno mokykloje, atrodo, kilo dar Videikiuose, kai tėvas iš turgaus atveždavo daug laikraščių... Vienaime radau parašytą apie Čiurlionį... Čiurlionis tada jau buvo išgarsintas, žinomas, ir turbūt tada pagalvojau, kodėl aš toks negaliu būti. Tiksliai nežinau, bet tai mane paveikė... Be Kauno meno mokyklos, dvejus metus mokiausi ir Justino Vienožinskio įsteigtoje privačioje tapybos studijoje,

Juozas Bagdonas. *Dynamika*, pastelė, 24 x 30 colių, 1960 m.

kurią vėliau jis planavo paversti meno akademija. Kauno meno mokykloje man dėstė Antanas Žmuidzinavičius, Jonas Janulis, akvarelę – Kajetonas Šklėrius, braižybą – architektas Vladimiras Dubeneckis.

Tapybos išmokau iš Justino Vienožinskio. Mat pirmus dvejus metus meno mokykloje tapybos niekas nemokė, ją dėstė

tik baigiamuosiuose mokyklos kursuose (Petras Kalpokas, Justinas Vienožinskis, Adomas Varnas). Beje, iš ano meto bendramokslų ir dabar Vilniuje gyvena iš Amerikoje pargrįžęs 95 metų Vladas Vaitiekūnas, išgilinges į Vydūno filosofiją, lietuvių pagonybę, prie Neries iš akmenų susirentęs aukurą... Baigęs mokyklą, turėjau rū-

pintis gyvenimo šaltiniais. (Pirmąją parodą 1932 m. surengiau Kaune, Lietuvos ir Prancūzijos draugijos salėje.) Draudimo įstaigoje iš pradžių kaligrafiškai išrašinėju sutartis.

Po mokslų Kaune mano stilius buvo, manyčiau, impresionistinis realistinis, daugiausia tapiau figūrines kompozicijas. (nukelta į 8 psl.)

Turistus po Vilnių vedžios Tomo Venclovos vadovas

Raimondo Paknio leidykla išleido JAV gyvenančio poeto ir eseisto, profesoriaus Tomo Venclovos parašytą turistinį vadovą po Vilniaus miestą. Lietuvių, lenkų ir anglų kalbomis išleistas gidas rugpjūčio 28 d. buvo pristatytas sostinės Gedimino pilies apžvalgos aikštelėje, iš kurios atsiveria gražiausias vaizdas į senąjį Vilnių.

Gausiai iliustruotą leidinį sudaro Vilniaus istorijos bei Vilniaus istorijos ir kultūros paminklų skyriai, taip pat pateikiama lankytinų objektų rodyklė. Parengti šį vadovą sumanė R. Paknio leidykla, o parašyti tekstą buvo pasiūlyta T. Venclovai. Vadovas po Vilnių iliustruotas fotomenininkų Arūno Baltėno, R. Paknio ir Kęstučio Stoškaus nuotraukomis.

T. Venclova sakė dar jaunystėje vedžiojęs miesto svečius po Vilnių, taip prisidurdavęs prie

tuometinių savo pajamų ir svaiojęs parašyti vadovą "Vilnius - didžiausias pasaulio miestas". Pasak teksto autoriaus, nors vadovo po miestą žanras yra sausokas, enciklopediškas, šiame leidinyje galima rasti daug naujos informacijos apie Vilnių, praversiančios ne tik miesto svečiams, bet ir patiems vilniečiams.

Poetas ir eseistas neslėpė, kad enciklopedinis žanras jam buvęs gana neįprastas. "Jeigu knyga būtų galima lyginti su opera, tai aš rašiau tik libretą, o muzika priklauso A. Baltėnui", – sakė pristatydamas leidinį T. Venclova, nevengęs savo tekste panaudoti ir garsių Lietuvos istorijoje vyrų citatų.

Autorius neatmeta galimybės parašyti ir eseistinio pobūdžio vadovą po Vilniaus miestą. Paklaustas, koks dar pasaulio miestas jį žavi, T. Venclova sa-

J. Czechowicz. *Aušros vartai*. (1873-1881 m.)

kė, jog pirmenybę atiduodas Vilniui, kuriame norėtų būti ir palaidotas, taip pat labai mėgstas ir mylis Sankt Peterburgą, kuriame yra gyvenęs. Ateityje R. Paknio leidykla ketina T. Venclovos turistinį vadovą "Vilnius" išleisti ir rusų, vokiečių bei prancūzų kalbomis.

ELTA

Maldos už ūkininkus, verslininkus, darbininkus

Šiluvoje vyko Švenčiausiosios Mergelės Marijos gimimo atleidai – Šilinė. Kiekvieną dieną buvo meldžiamasi vis kita intencija. Buvo dėkojama Dievui už visus, sąžiningu ir atsaikingu darbu kuriančius Lietuvos ateitį. Šilinės atleidai Šiluvoje truko iki rugsėjo 9 d. Atlaidų metu šventos mišios triskart per dieną buvo aukojamos Apšviesto koplyčioje ir keturiskart – Bazilikoje. Šiluva garsėja tuo, kad čia, pagal turimas žinias, anksčiausiai Europoje yra apsireikšusi Švenčiausiosioji Mergelė Marija.

ELTA

Romualdas Granauskas

ŠVENTO LOZORIAUS DIENA (gali būti dienoraštis)

4

(atkelta iš 3 psl.)

žvaigždžių, bet jų nebuvo, nes kaip tu jas raudonu ant raudono nupaišysi?

Tuo turėjo pasigirsti ir pirmieji to mažo orkestro garsai, Valantiejus savo instrumentą pakėlė prie lūpų ir kiti trys – taip pat, jie nenuleido akių nuo juodo klarneto galo. O tas galas staiga krustelėjo, susuko ore raidę "O" su uodegėle viršuje, kaip mes ją rašome iš rankos, staiga linktelėjo stačiai žemyn, išrašydamas mažąją "d". Ir pasigirdo pirmasis akordas. Aš visas suakmenėjau, ir ne perkeltine prasme, o iš tikrųjų, nes negalėjau pajudinti nei rankų, nei kojų. Mačiau tik instrumentus. Nebuvau nei užburtas, nei pakerėtas, kaip visur rašoma, o tiesiog su pačiais pirmaisiais garsais staiga išnykau iš šitos kirptagalvių rikiuotės, gal sklandžiau ore, gal pats visas virpėjau kaip garsas, – iš kur aš galiu žinoti, kur tada buvau? Buvau dar nežinotoj erdvėj, dar nematytam pasaulyje, buvau ten, kur niekados dar nebuvau buvęs. Tada nežinojau, kad tai Šopenas, kad tai garsusis laidotuvių maršas "Iš už kampo". Sėdėdami dviejų užguitų arklukų traukiamame vežime, artėdami prie miestelio per miglas ar ūkanas, Valantiejus muzikantai niekuomet jo negrojo, tiksliai atitardavo antrą posmą giedotojams, nesudėtingą ir pratingą melodiją. O čia buvo visai kitokia muzika. Kas galėjo numatyti, kad šitie prastais švarkais, į dumples panašiom kelnėm apsilvėję vyrai, kasdien ariantys žemę ar apsisnargliavę sėdintys miestelio užkandinė, gali išgauti

tokius nežemiškus, į šurpą varančius garsus? Ir kaip visi tiek garsai sutelpa suraitytuose, aplamdytuose jų vamzdžiuose?

Išskyrus Mosėdį ir Šauklius, nebuvau niekur buvęs, bet jau buvau skaitęs, kaip laiduoja aristokratus ar aukštus karininkus Sankt Peterburge ir Paryžiuje, todėl net pats nenustebau, kai po pirmųjų kelių muzikinių frazių pamačiau iš už kampo išlendančias arklių galvas ir juodus šikšninius jų pakinktus su kutais ir bumbulais. O gatvė, sausai užkimšta suvarytos mokyklos ir keliasdešimties žiopių, staiga ištuštėjo, neliko joje net keturių Valantiejus muzikantų, tiksliai grandinio akmenys, į kuriuos garsiai caksėjo artėjančių arklių pasagos. Muzika aidėjo pats nežinau iš kur: nuo bažnyčios kalno, nuo miestelio aikštės ar tiesiog gaudė ir sukosi apie ausis kaip paukščiai. Ir tas ritmas, pagal kurį ir norėdamas nepaspartinsi žingsnio, tiksliai dëllosi lėtas pėdas vieną už kitos ir neši priešais save savo veidą: pailgintą žemyn skausmo ir sielvarto.

02.02

Vežimas, kurį traukė arkliai, buvo gražus, net su lingėm, o jo ratai ir stipinai švietė skaisčiai avietine spalva. Ir karstas vežime buvo juodas, su bronziniais masyviais apkaustais, su rankenomis šonuose, kad nereikėtų nešti ant pečių užsikėlus, kaip miestelyje kad neša. Girdėdamas tą muziką, aš visas laukiau, kas pasirodys už karsto. O ten greta vienas kito lėtai slinko būrelis aukštų žilų ponų, ir savo juodas skrybėles vis nešėsi nuleistose rankose.

Dabar, antroje maršo dalyje, muzika pasikeitė. Klarnetas ir trimas gražiom tercijom skraidė aukštai, o baritonas klaškėsi aplinkui, ir jo melodija buvo visai kitokia, tačiau viskas nuostabiai derėjo. Atrodė, kad baritonas štai štai pasivys tas tercijas ir susilies visi į vieną darnų akordą, tačiau kaip koks pabaidytas paukštis jis staiga puldavo čia į šoną, čia žemyn ir vėl tuojau bandydavo pakilti... tai buvo tokia gili muzika, kad skambėjo lyg ir ne ore, o visame mano kūne, net stubure.

Staiga pajutau, kad man pradėjo šlapti tarpukojis. Čiuptelėjau ranka už klyno, bet per kelnes, atrodo, visai dar nedaug buvo prisisunkę.

Pati didžioji dūda, helikonas, maršo pradžioje ypatingai niekuo neišsiskyrė, visą laiką grodama kažkur žemai, prie pat žolės, prie pat žemės, ir tik trečioji, paskutinė, daly, kai kiti trys instrumentai spaudė ašaras sekstom ir tercijom, jis pakilo aukščiau ir bėgančiom šešioliklinėm byrėjo kaip molio grumstai. Tarpais bumtelėdavo kaip koks stambus apdžiūvęs luitas ar aidėjo visai dusliai iš ten, iš duobės gilumos. Tik ritmas visą laiką buvo tas pats, nei gretėjo, nei lėtėjo. Nors melodija ir bandė ištrūkti, jis niekur jos nepaleido.

Negailėstingas kaip kietai įsikabinusi ranka.

Muzikantai grodami paėjo kelis žingsnius į gatvės vidurį ir išsirikiavo už karsto viena greta, vainikus mergaitės nunešė kažkur į priekį, mokyklai davė komandą "Dešyyy-nėn", ir mes trepsėdami pasisukome veidais į bažnyčios kalną. Eidami ilgos Kapų gatvės akmenimis nors nekėlėme dulkių.

Kapuose, nukėlę karsto dangį, sakė kalbas. Vienas iš rajoninių, vienas iš valsčiaus, vienas komjaunuolis ir galop pionierė, pasirišusi kaklaraištį ir pati už jį raudonesnė. Padeklamavo, rėkte išrėkdama žodžius "Neverkit pas kapą narsųjų draugų", ir niekur kitur nežiūrėjo, tiksliai lavonui į veidą. Tada pionieriškai atsaliutavo, pasisuko ant kairės kojos kulno ir jau norėjo žengti į savo rikiuotę, bet kažko labai susimėtė, vėl atsigrėžė į karstą ir padarė knišką, o tada jau išėjo suvisam negerai, ji pasileido tekina į būrį ir užlindo visiems už nugarų. Muzikantai užgrojo kitą maršą keturi vyrai pasiėmė kastuvus, o mus išvedė atgal pro atlapotus vartus. Ėjau beveik atbulas, klausydamasis to kito maršo, bet šis man nepasirodė toks neapsakomai gražus, gal kad iš arti nemačiau dūdų. Dar buvo likusios dvi pamokos, ir mes turėjom jas atsėdėti.

(bus daugiau)

SVEIKATOS KERTĖ

Revoliucinis vėžio gydymo metodas

53-ųjų metų pasaulinio garso lietuvių kilmės JAV Harvardo universiteto profesorius ir Massachusetts ligoninės neurochirurgijos skyriaus vadovas Robert L. Martuza, viešintis Lietuvoje, 53-ųjų metų mokslininkas atrado vėžio gydymo būdą užkrečiant piktybinį naviką genetiškai pakeistu herpeso virusu.

Kaip BNS sakė R. L. Martuza, naujas vėžio gydymo metodas tikriausiai bus pradėtas taikyti maždaug po dvejų-trejų metų.

Šiuo metu JAV atliekami tyrimai su žmonėmis, kurie serga paskutine vėžio stadija. Prieš trejus metus buvo suleistos vienkartinės injekcijos su genetiškai pakeistu herpeso virusu į naviką 21 pacientui. Vienas iš jų visiškai išgyjo, tačiau mirė nuo insulto, kitiems liga nustojo progresuoti ir jie gyvena iki šiol. Bandymuose su pelėmis buvo atliekama daugiau injekcijų ir gyvūnai dažniausiai visiškai išgydavo.

Ateityje virusas bus įleidžiamas ne tiesiogiai į auglį, o į veną arba arteriją.

„Iš pradžių tai bus labai brangus gydymas, tačiau laikui bėgant pigs“, - teigė profesorius.

R. L. Martuza sako šį metodą atradęs gulėdamas vonioje, gurgnodamas brendį ir skaitydamas mokslinį straipsnį apie visatos sandarą.

„Gamtoje viskas turi teigiamą ir neigiamą krūvių. Nuo radiacijos vėžiu galima susirgti,

bet radiacija jis ir gydomas, tas pats ir su chemikalais, o štai nuo virusų tik susergama. Todėl ir pagalvojau, kad turi būti būdas, kaip juos panaudoti gydymo tikslams“, - sakė profesorius.

Herpeso virusą (*herpes simplex*) profesorius pasirinko todėl, kad šis yra didelis, negrėsmingas sveikatai, ilgai nesuyra ir gerai žinoma jo genetinė DNR grandinė. Mokslininkas yra trečios kartos Amerikos lietuvis ir moka tik kelis lietuviškus žodžius. „Lietuvoje viešėsiu dešimt dienų ir bandysiu atrasti čia gyvenančių giminaičių“, - sakė jis. Jo seneliai kilę iš Dzūkijos krašte esančio Leipalingio.

Taip pat profesorius apsilankys Druskininkuose, Marijampolėje, Vilniuje. „Kai grįšiu, visi giminės suskris iš visų Amerikos kampelių pažiūrėti čia mano darytų fotografijų ir vaizdo įrašų“, - kalbėjo mokslininkas.

Jis sakė, jog Lietuvoje jį nustebino tai, kad skirtingai nei kitose Europos šalyse, čia mažai amerikiečių, bet daug kur skamba amerikietiška muzika.

R. L. Martuza - vienas žymiausių Amerikos neurochirurgų, šešių tarptautinių prestižinių žurnalų redakcinės kolegijos narys. Jis skaitė pasikaitas Kanadoje, Japonijoje, Anglijoje, Italijoje, Korėjoje ir Skandinavijos šalyse, publikavo per šimtą mokslinių straipsnių, su kitais autoriais parašė 40 mokslo veikalų.

BNS

NAUJOS KNYGOS

Majgull Axelsson. BALANDŽIO RAGANA. Vilnius: Alma littera, 2001. 432 psl. Iš anglų kalbos vertė Giedrė Žirgulytė.

XX amžiaus aukso fondo serijoje pasirodęs švedų rašytojos M. Axelsson romanas „Balandžio ragana“ yra neįtikėtinai populiarus Švedijoje, apdovanotas prestižine Augusto premija. Gal todėl, kad romanas turi ir alegorinę prasmę – pavadinimas pasiskolintas iš R. Bradbury, o Dezirė – balandžio ragana – simbolizuoja magiškąją literatūros jėgą.

Romanas „Balandžio ragana“ pasakoja apie žmonių, gyvenančių fasadinės gerovės šalyje, tragediją. Švedijos karaliaus anūkių vardus turinčios keturios moterys visomis savo išgalėmis kabinasi į gyvenimą ir kovoja dėl vietos visuomenėje.

Visuomenėje, besigiriančioje visiems garantuota laisve ir geroje, pasirodo yra daugybė tamsių gyvenimo pusių, per amžius suformuotų stereotipų, kuriuos ignoruoti neleidžiama niekam.

Ar gali žmogus pereiti iš vienos socialinės klasės į kitą, ar protas, gabumai ar charakterio savybės yra šios visuomenės savaiminės vertybės, ar globos ir socialinės rūpybos sistema netampa represine struktūra?

Didelė intelektualinė įtampa ir stiprus emocinis poveikis leidžia M. Axelsson romaną „Balandžio ragana“ laikyti tikru XX amžiaus literatūros šedevru.

J. Dusevičiūtė

Mėgstamiausia sriuba paprastai susijusi su žmogaus charakteriu

Apie žmogaus charakterį daug pasako ne tik jo stilius ir rūbai. Daug ką apie jį galima sužinoti iš mėgstamiausios jo sriubos.

Anglijos mokslininkai atliko įdomų eksperimentą. Tiriamiesiems buvo pasiūlyta aprašyti savo charakterį, o tuomet pasakyti mėgstamiausią savo sriubą.

Morkų sriubą mėgstantis žmogus pasirodė kosmopolitinių pažiūrų garbėtoškos. Teikiantys pirmenybę vištienos sultiniui - paprastai patikimi

partneriai. Aštrių rytietišku sriubų mėgėjai dažniausiai labai nepriklausomi žmonės, visada aršiai ginantys savo nepriklausomybę. Jei jūs mėgstate pomidorų sriubą - esate drąsus, nuotykius mėgstantis žmogus.

Kadangi šią sociologinę apklausą darė anglai, daug sriubų į jų akiratį nepateko: nieko nežinoma, kokį charakterį turintys žmonės renkasi, pavyzdžiui, barščius, perlinę sriubą ir pan.

Top.ru

Česnakas - naujas ginklas su kenkėjais

Česnakas gali tapti naujausiu ūkininkų ir daržininkų ginklu prieš kenkėjus. JAV mokslininkai atrado, kad vabzdžiai ir parazitai, kaip ir žmonės, nemėgsta česnako kvapo.

Produktas „Česnako barjeras“ (*Garlic Barrier*) išpopuliarėjo po to, kai buvo uždrausti pesticidai. Žinoma, kad česnako esencija visiškai nekenkia paukščiams.

Naująjį preparatą gaminanti kompanija teigia, kad jos „kvapnūs“ aerosolis, kurio 99% sudaro grynas česnako ekstraktas, išbaido didelį spektrą paukščių, triušų, elnių, moskitų ir t.t.

Pasak kompanijos atstovo spaudai, „Garlic Barrier“ neišnaikina vabzdžių, vanduo švarus, paukščiai sugrįžta ir ūkininkai nekvėpuoja pesticidais.

Ananova.com

Sriuba su citrina

300 g vištienos krūtinėlės,
1/2 stiklinės griežinėliais supjaustytų porų,
2 šaukštai citrinos sulčių,
2 šaukštai prieskonių sriubai,
1,5 l vištienos sultinio,
1 stiklinė makaronų,
100 g pievagrybių,
50 g šparaginių pupelių,
4 citrinos griežinėliai,
pipirų

Vištienos krūtinėlę supjaustyti 1,5 cm pločio juostelėmis. Į puodą sudėti supjaustytą mėsą, porus, pipirus, prieskonius, įpilti citrinos sulčių, užpilti sultinių ir užvirti. Kai užvirs sumažinti ug-

Morkų ir bananų apkepamas

500 g morkų,
2 bananai,
100 g cukraus,
1 kiaušinis,
2 šaukštai miltų,
1 šaukštelis cinamono,
100 g migdolų,
džiūvėsiai

Morkas nuskusti ir virti garuose kol suminkštės. Tada mor-

kas sutrinti su bananais iki vienišos masės. Į šią masę sudedame cukrų, miltus, kiaušinį, cinamoną, viską gerai išmaišome. Įdėję, kuriame kepsime, ištepame sviestu ir pabarstome džiūvėsiais. Kepame orkaitėje 150°C temperatūroje 30 min. Prieš baigiant kepti viršų apibars-tome migdolais ir dar kelias minutes kepame. Tiekiamas šiltas.

Uošvės naudingos šeimos sveikatai?

Italų psichologai tikina, kad bendras sutuoktinių gyvenimas su uošve tik gerina jų santykius. Jos atlieka šeimoje savotiškų psichoanalitikų funkciją...

Italų tyrinėtojai apklausė 896 šeimas. Pasirodo, 76% apklaustųjų iškilus šeimyniniams konfliktams tariasi ne su savo motina, o su uošve. 33% prisipažino, kad uošvienė jiems tarsi savotiškas psichoanalitikas, į kurį jie kreipiasi psichologinės pagalbos.

26% apklaustųjų patiki uošvienėms pačias intymiausias savo paslaptis. Taigi mokslininkai padarė išvadą, kad šeimos, gyvenančios su kuria nors iš uošvienu, išaugina psichiškai sveikesnius vaikus. Tokiose šeimose augantys vaikai geriau mokosi, rečiau serga, mažiau žiūri televizorių ir daugiau laiko praleidžia gryname ore.

Tiesa, taip yra Italijoje. Kitose šalyse panašus tyrimas atliekamas nebuvo...

La Stampa

Žolinės atlaidai Punske rugpjūčio 15 d.

M. Šmitienės nuotr.

Britai nebegali gyventi be televizijos

Tokią britų poziciją išaiškino apklausa. Daugelis britų tiesiog dievina televiziją, tačiau labai nenoriai ją pripažįsta, rodo neseniai paskelbti naujausios apklausos rezultatai.

„Atrodo, mes esame užmezgę nuodėmingą meilės romaną su televizija“, - sakė Kevin Young iš žurnalo „Radio Times“, kurio užsakymu buvo atlikta apklausa.

Kaip parodė kompanijos MORI atliktas tyrimas, televizija yra būtinas britų gyvenimo atributas, jau tapęs bet kokios veiklos fonu. Žmonės žiūri televizijos programas apie buto interjerą gamindami valgi, skambina savo draugams stebėdami pramogines laidas ir netgi mylisi televizijos žaidimų fone.

Tarp jaunesnių televizijos žiūrovų ši tendencija dar aki-

vaizdesnė - 62 proc. 18-34 metų apklaustųjų žiūrėdami televizorių nuolat kremta įvairius užkandžius, o 35 proc. - mylisi su savo partneriais. Daugiau kaip pusė iš 600 apklausoje dalyvavusių apklaustųjų prisipažino, kad jų gyvenimas būtų daug nuobodėsnis, jeigu nebūtų televizoriaus, tačiau net 67 proc. pridūrė, kad per televiziją paprastai nėra ką žiūrėti.

Kita vertus, atrodo, kad žmonės ne visada sąžiningai prisipažįsta, kokias televizijos laidas jie žiūri.

Nors daugelis žiūrovų nemanoma, kad „tikrovės show“ ir muilo operos yra kokybiškos programos, tačiau milijonai britų negali išverti neįsijungę televizoriaus.

Nors 40 proc. britų namuose televizoriai veikia vidutiniškai 6 valandas per dieną, tačiau tik

12 proc. žiūrovų pripažįsta, kad visą tą laiką neatsitraukdami žiūri televizijos programas.

„Intriguoja tai, kad mūsų tyrimai apstu prieštarų išvadų. Mums nepatinka gyventi be televizoriaus, tačiau mes nenorime to pripažinti“, - sakė Nigel Horne, „Radio Times“ redaktorius.

Beje, tyrimo organizatorius labiausiai nustebino tai, kad britai nėra linkę naudotis skaitmenine revoliucija - tik 7 proc. atsakiusių ketina įsigyti skaitmeninį televizorių.

„Technologinė televizijos pusė nėra išnaudojama, - pripažino K. Young. - Žmonėms patinka interaktyvios televizijos - bankininkystės, prekybos ir interneto - idėja, tačiau nors ir turėdami galimybių, jie ją nepasinaudoja.“

Reuters

Lietuvos astronomai atrado naują mažąją planetą

Tarptautinės astronomų sąjungos atradimų biuras Cambridge patvirtino, kad Lietuvos astronomai Kazimieras Černis, Vygandas Laugalys ir Kazimieras Zdanavičius šių metų liepos 27-28 naktį atrado naują iki tol nežinomą mažąją planetą (asteroidą), kuriai suteiktas laikinas 2001 OM65 pavadinimas.

Kaip pranešė Eltai Teorinės fizikos ir astronomijos instituto observatorijos vedėjas Vytautas Straizys, maždaug 3 km dydžio planetėlė skrieja aplink Saulę asteroidų juostoje tarp Marso ir Jupiterio

planetų orbitų, Saulės apskriejimo periodas 3 metai ir 60 dienų. Tai jau ketvirtoji planetėlė, atrasta Molėtų observatorijoje.

2000-aisiais metais buvo atrasti trys nauji objektai, bet tik vienas jų patvirtintas. Šių metų atradimas padarytas didžiausiu Šiaurės Europoje 165 cm skersmens teleskopu ir Norvegijos Tromsø universiteto elektronone CCD kamera. Šią kamerą Lietuvos astronomai pasiskolino keturiems mėnesiams. Molėtų teleskopas, veikdamas su CCD kamera, leidžia įžvelgti apie milijoną

kartų silpnesnius objektus negu tie, kurie vos matomi plika akimi. Beje, K. Černis per dvejus metus atrado 4 naujas kometas.

Naujojo asteroido judėjimą dangaus skliautu stebi ir kitos pasaulio observatorijos. Šiuo metu jis yra už 110 milijonų km ir lėtai slenka Vandenio žvaigždynu. Jis bus prieinamas stebėjimams dar kelis mėnesius, po to pasislėps anapus Saulės.

2004 metais asteroidas vėl priartės prie Žemės iki 80 milijonų kilometrų.

ELTA

Mokslo naujienos

Tūkstančiai viso pasaulio mokslininkų gali greitai pradėti boikotuoti tuos mokslinius žurnalus, kurie atsisako skelbti savo turinį Internete nemokamai. Boikotas reikštų, jog mokslininkai atsisakys siųsti į tuos žurnalus savo straipsnius ir nerecenzuos straipsnių, atsiųstų į bet kurį iš žurnalų, kurio negalima laisvai skaityti Internetu. Internetinės bibliotekos idėją remianti grupė pati planuoja leisti savus internetinius žurnalus, tapsiančius prie boikoto prisijungusių mokslininkų forumu. Tas palaikymas, kurio grupė susilaukė moksliniuose sluoksniuose jau dabar privertė kai kuriuos žurnalus plačiau nei iki šiol atverti savo turinius Internetu. Laišką, palaikantį viešosios internetinės bibliotekos įkūrimą, iki šiol jau pasirašė virš 26,000 mokslininkų iš 170 pasaulio šalių, tame tarpe ir daug Nobelio premijos laureatų. Tokio laiško idėją pagimdė vis didėjantis mokslininkų nepasitenkinimas tuo, kaip jų tyrimų rezultatai yra skelbiami moksliniuose žurnaluose. Kuomet mokslininkai pateikia savuosius straipsnius, jie negauna už tai jokio honoraro, o kai kuriais atvejais netgi privalo patys sumokėti už rezultatų paskelbimą. Be to jie praranda bet kokią autorines teises į savo kūrinių. Mokslinėms laboratorijoms ir universitetams, norintiems perskaityti atspausdintus savo darbuotojų straipsnius, kartais tenka mokėti nemažai pinigų už žurnalų prenumeratą. Per pastaruosius metus daugelis leidėjų gerokai pakėlė prenumeratos kainą. Dabar visi, kurie pasirašė laišką, ragina mokslininkus boikotuoti tuos žurnalus, kurie neleidžia juose skelbiamų straipsnių skaityti Internetu nemokamai. Grupės įsteigtieji internetiniai žurnalai pradės veikti nuo 2002 metų. Šiuo metu jiems yra ieškomas atitinkamas personalas. Pradinės investicijos buvo gautos iš privačių šaltinių; vėliau žurnaluose besiskelbiančioms mokslininkams teks sumokėti už publikavimo išlaidas po 300 dolerių. Internetinės bibliotekos idėją jau pareiškė palaiką keli prestižiniai žurnalai, pažadėję perduoti bibliotekai juose pakelbtų straipsnių kopijas. Tarp jų yra *British Medical Journal*, *Genome Biology*, *The Proceedings of the National Academy of Sciences* ir daug kitų. Internetinės bibliotekos įkūrėjai sako, kad toks archyvas labai padės tolimesnei mokslo raidai. Jų nuomone, mokslininkams bus kur kas lengviau sekti savosios tyrimų srities pažangą. Viešosios bibliotekos idėja kilo tarp biologų, tačiau fizikai turi kažką panašaus jau gerą dešimtmetį. Nuo 1991 m. Los Alamos egzistuoja elektroninių atspaudų archyvas, kuriame galima rasti ir atspausdintus, ir ruošiamus spaudai straipsnius. Tas archyvas buvo sukurtas neklaušiant leidėjų sutikimo.

Mobiliųjų sistemų rinka kitais metais neaugs, spėjo Švedijos telekomunikacijų įrangos bendrovės „Ericsson“ vykdomųjų tarnybų vadovas Kurt Hellstrom. Jis sakė, kad šiuo metu padėtis tampa dar mažiau užtikrinta, nes augsimas Lotynų Amerikoje dar labiau sulėtėjo, nors Kinijoje ir Japonijoje jis tęsėsi.

Skaitytojai rašo "Darbininkui"

Juozas Kojelio antrajai knygai pasirodžius

Pirmąją jo parašytą 504 puslapių knygą, Juozas Kojelis išleido Kaune, 1996 metais, pavadinimu "Iš nakties į rytą".

Jau perskaitęs šią knygą apie Juozą Kojelį, jo asmenį ir veikimą lietuvių išėjimo tarpe ir tarptautiniame forume, susidariau platų vaizdą apie šio asmens žurnalistinę, politinę, ilgamečio žurnalo "Iš laisvės" redaktoriaus, frontininko ir daugelio kitų patrijotinių organizacijų dalyvio, veiklą.

Nesimu kalbėti, recenzuoti ar komentuoti apie J. Kojelio naują knygą: "Tarp rūpesčių ir vilties", kurios dar neskaičiau, kuri buvo pristatyta Kaune š. m. liepos 16 d. ir aprašyta "Darbininko" savaitraštyje š. m. rugpjūčio 3 d.

Ilgus metus gyvendamas Los Angeles mieste, Juozas Kojelis kaiminystėje, jį teko pažinti kaip malonų asmenį ir stebėti jo kultūrinį veikimą.

Kartais mūsų tarpusavio nuomonės įvairiais klausimais būna skirtingos. Tačiau J. Kojelis yra kultūringas asmuo ir niekad kitų nekritikuoja, neužgaudina, nors ir nepritari jo įsitikinimams. Tai yra tikras dvasios inteligentas.

Man būnant 15 metų Los Angeles Lietuvių Radijo klubo pirmininku, koordinatoriumi ir pranešėju, niekada neteko su J. Kojeliu vesti polemiką apie neigiamą ar taisytiną radijo darbą.

Keleta mano radijo įrašų, Los Angeles Lietuvių Fronto bičiulių, rengtu Politiinių studijų savaitgalių, Los Angeles mieste, buvo persiųsti į Vilniaus Radiofoną ir iš ten transliuota per Lietuvos radiją, kad supažindinti lietuvių tėvynėje apie Los Angeles Fronto bičiulių veiklą, jų kultūrinį ir politinį darbą.

Sveikinu Juozą Kojelį su naujos knygos išleidimu, kuri, tikiu, praturtins dar gausiau mūsų kultūrinį lobyną.

Vytautas Šeštokas
Los Angeles, CA

Calls to LITHUANIA
from 20.9¢/min
Great rates to the rest of the world - any day, any time.
Long Distance Post
1-800-449-0445
www.ldpost.com

RigaVen Travel, Inc.
We provide complete Travel Services
VACATIONS - TOURS - CRUISES
WITH PERSONAL RECOMMENDATIONS
and always competitive fares to
RIGA -- TALLIN -- VILNIUS
with **FINNAIR**
LUFTHANSA - SAS
OR OTHER CARRIERS
'Call for Details'
INESE ZAKIS
136 W. Main St., Bay Shore, NY 11706
Tel. 631-665-4455 Fax 631-665-6164
1-800-291-8311
E-mail: RigaVen@worldnet.att.net
web site: www.rigaven.com

VILTIS - Hope
LITHUANIAN RELIEF PARCEL, INC.
368 West Broadway, Boston, MA 02127
Tel. (617) 269-4455 Fax. (617) 269-4836
SEPTEMBER PICK-UP SCHEDULE

Sept. 18	Norwood, MA	6:30 - 7:30 pm
Sept. 19	Centerville, MA	3:30 - 5 pm
Sept. 20	Brookton, MA	3:30 - 5 pm
Sept. 21	Lowell, MA	12 - 1 pm
Sept. 21	Lawrence, MA	2 - 3 pm
Sept. 21	Nashua, NH	4 - 5 pm
Sept. 22	Worcester, MA	12 - 3 pm
Sept. 23	Hartford, CT	9:30 - 11 am
Sept. 23	Waterbury, CT	11:30 am - 1 pm
Sept. 26	Putnam, CT	1 - 2 pm
Sept. 26	Providence, RI	4 - 5:30 pm
Sept. 28	Albany, NY	7-8 pm
Sept. 29	Binhampton, NY	9-10 am
Sept. 29	Scranton, PA	12-2 pm
Sept. 29	Fracville, PA	5 - 6 pm
Sept. 30	Washington, DC	2-4 pm
Sept. 30	Brooklyn, NY	1-3 pm
Sept. 30	Bridgeport, CT	7 - 8:00 pm

Container leaves for Lithuania Oct. 2, 2001

BALSAI IŠ LIETUVOS

Susisiekiantys indai: jaunos patirtys

Vladas Baziūnas

Knygų nėra kada ne tik kad atsidėjus skaityti, – didžiulė krautuvė net ir patyrusiam skaitytojui, akinamam neregėtos pasiūlos, nebėr jėgų nei laiko kada gerai pagalvoti, pasirinkti. Ekspertas, intencijos kolibris, tik plėšioja, tik blaškos tarp kaukių puošniųjų, greit pavargsta, iš viršelių, iš tų etiketinių kaukių, nebepriveikia atskirti, kuri knyga šiaip sau, viena iš galinčių ir nebūti, o kuri – geba augt ir ugdyti, ar, kaip sako žemaitis Stasys Anglickis, – „plėšia šaknims iš žemės prasmę“.

Tad žinau, jog daug dėl ko galiu ir suklysti: anot patarlės, net Alachas nėra įpareigotas būti teisus visuose žemės reikaluose. Tačiau knygos, ta ieškoma vienintelė man svarbi knyga – ne vien su šia žeme, ne vien su šiuo mano varganu laiku susijęs dalykas. Knyga neįspraudžiama vien į mano laiką, mano kūnui duotą tokį ribotą: „laikas, praleistas su knyga, ne „užmušamas“, o kuriamas taip, kaip jį kūrė Dievas kiekvienam savo padarui, galbūt neišvengdama ir nusivylimų, ir klaidų...“, – sako „Metų“ žurnale (2000, Nr.11) Renata Šerelytė, ir nežinau – guodžia jin mane, jos skaitytoją, ramina ar akstina nepasiduoti.

Knyga – dviejų vienių patirčių, autoriaus ir skaitytojo, pokalbis. Ko nors verta, tikra, gebanti prabilti, būties pilnatvę gebanti praversti patirtis visada yra – tik (as)meninė. Kurianti,

kūrybai žadinanti.

Aš vėl galėčiau ateitim tikėti, Matydamas, kaip jūsų pirštai sklando knyga, –

1970-aisiais Stasys Anglickis, dešimtmečius žemaitiųjų mokytojas, rašė eilėraščių „Mano buvusiems mokiniams“.

Pernai, gruodžio 22-ąją, jam būtų sukakę 95-eri (pasimirė užpėnai, vasario 26 d.). Kai paglvojai: Dieve, kaip arti tos asmeninės patirtys, viena tarytum iš literatūros istorijos, kita – tavo paties. Bendrauta, knygomis keistasi. O, kaip rašė pats S. Anglickis: „Juk Salomėja Neris – mano kartos poetė, vyresnė už mane tik vieneriais metais. Kai buvome Kauno universitete, kai kada ir maloniais žvilgsniais pasikeisdavome, o metais vėliau Šiauliuose per literatūros vakarą smagiai pašokome Piliečių klube“... Tiek ir tēr to mūsų literatūros amžiaus: „Nors Vaclovas Biržiška savo „Lietuvių rašytojų kalendoriujė“ priskaičiuoja ir iki 1860 m., imant gimimo datas, net 492 vardus, bet šioje vardų marioje literatūros istorijos vertų poetų terandame: Donelaičių (1714), Strazdelių (1760), Baranauską (1835) ir Vienažindį (1841)“, – taip „Žemės“ antologijos pratarėje rašė Juozas Girmius. Kai gimė S. Anglickis, Antanas Baranauskas tik treji metai, kai buvo miręs (1902-ųjų lapkričio 26 d.).

Jaunos tad mūsų knygų patirtys. Gal taip nenumirs – pačioj jaunystėj?

LIETUVA 2001

Pigiausios kainos skrydžiams į VILNIŲ vasarą iš New Yorko, Chicagos, Los Angeles, Detroito, Clevelando, Floridos ir kitų JAV miestų Finnair ir kitomis oro linijomis.

- Mašinų rezervacijos Vilniuje
- Viešbučiai
- 9 ir 14 dienų kelionės po Lietuvą

Vytis Travel

40-24 235 St.

Douglaston, NY 11363

Tel: 718-423-6161

800-778-9847

Fax: 718-423-3979

E-MAIL: VYTTOURS@EARTHLINK.NET
web site: www.vytistours.com

Kviečiame visus taupyti ir skolinti iš
lietuvių įsteigto ir vadovaujamo

SCHUYLER SAVINGS BANK

24 Davis Ave.

Kearny, New Jersey 07032

Bankas švenčia 75-kerių metų sukaktį!

Pilnas ir draugiškas patarnavimas, įskaitant

• Taupymo sąskaitas, sertifikatus ir IRA

• Čekių sąskaitas asmeniškas ir komercines

• Paskolas - namų, namų remonto,

Home Equity ir automobilio

• ATM naują mašiną ir korteles

• Tiesioginį pinigų deponavimą

Patogios darbo valandos,

pilnai Federalinės valdžios apdraustos sąskaitos

Kalbame lietuviškai...

Mūsų telefonai: (201) 991-0001

arba skambinkite mums nemokamai:

1-888-SCHUYLER (1-888-724-8953)

JAV LB Kultūros Taryba skelbia:

RUGSĖJIS - SPAUDOS MENUO

Papiginta metinė prenumerata
na u j i e m s skaitytojams:

DARBININKAS	\$25.00 (vietoje \$45.)
341 Highland Blvd. Brooklyn, NY 11207	
DIRVA	\$25.00 (vietoje \$35.)
P.O. Box 19191 Cleveland, OH 44119-0191	
DRAUGAS	\$65.00 (vietoje \$100.)
4545 W. 63rd St. Chicago, IL 60629	
EGLUTĖ	\$10.00 (vietoje \$15.)
13648 Kickapoo Trail Lockport, IL 60441	
LIETUVIŲ BALSAS	\$20.00 (vietoje \$30.)
2624 W. 71st St. Chicago, IL 60629	
PASAULIO LIETUVIS	\$15.00 (vietoje \$25.)
14911 127th St. Lemont, IL 60439	
PENSIKININKAS	\$10.00 (vietoje \$15.)
2711 W. 71st St. Chicago, IL 60629	
BRIDGES	\$15.00 (vietoje \$18.)
1927 W. Boulevard Racine, WI 53403	
LITUANUS	\$8.00 (vietoje \$10.)
1501 E. So. Indiana Ave. Chicago, IL 60605	
LITHUANIAN HERITAGE	\$20.00 (vietoje \$29.95)
P. O. Box 225 Lemont, IL 60439	
AMERIKOS LIETUVIS	\$30.00 (vietoje \$39.)
7349 W. 55th Place Summit, IL 60501	

JAV LB Kultūros Taryba, padedant Lietuvių Fondui, nuo rugsėjo 1 iki gruodžio 31 d. skelbia spaudos vą. Kviečiame atkreipti dėmesį į sutelkiamus papigintus naujiems skaitytojams ir pasinaudoti šia proga. Spauda yra tautos ir šeimų gyvybė. Pasirinkite mėgiamausią lietuvišką laikraštį, kuris yra ir puiki dovana bet kuriai progai.
Pastaba: Norint pasinaudoti papigintu, kreiptis reikia į kiekvieną laikraštį ar žurnalą atskirai.

Marija Remienė,

JAV LB Kultūros Tarybos pirmininkė

ECONOMY AIRFARES TO VILNIUS

New York-Vilnius-New York \$498 r.t.

One way to Vilnius \$379

FREGATA TRAVEL

250 West 57th Street, 1211

New York, NY 10107

Tel.: (212) 541-5707

Restrictions apply

Atlantic Express corp.

800 - 775 - SEND ▼ 1-888-205-8851

Garantuotas, greitas ir saugus

siuntinių pristatymas

nuo DURŲ iki DURŲ

Siuntiniai pasieks gavėją per 6 savaites,
o oro paštu - per 14-a darbo dienų

LIETUVA, LATVIJA, ESTIJA, BALTARUSIJA, RUSIJA

ATLANTIC EXPRESS CORPORATION

SEPTEMBER PICK-UP SCHEDULE

September 18	New Haven, CT	12-1 pm
	New Britain, CT	2-3 pm
	Waterbury, CT	4-5 pm

September 20	Elizabeth, NJ	11-12 noon
	Kearny, NJ	1-2 pm

September 21	Philadelphia, PA	11-12 noon
(at Lithuanian Music Hall on Allegheny Ave.)		

September 22	Brooklyn, NY	12-1 pm
--------------	--------------	---------

September 24	Putnam, Ct	2-4 pm
--------------	------------	--------

For more information please call:
1-888-615-2148 or 1-888-205-8851

Lietuvoje mirė bokso veteranas Vincas Selventas

Vyresnieji bokso mėgėjai gerai prisimena kybartiečio boksininko Vinco Selvento pavardę. Šis vyras, vėliau gyvenęs Klaipėdoje ir Kaune, buvo net septynis kartus papuoštas Lietuvos čempiono titulu (6 kartus pussunkio, o kartą - sunkaus svorio grupėje).

Pirmas pavykęs sportininko pasirodymas buvo XI-se Lietuvos bokso pirmenybėse Kaune 1935 m., kuomet jis užėmė II vietą (pralaimėjo finale kauniečiui F. Pankėnikui). Apie jį knygoje "Lietuvos boksas" (Vilnius, 1976 m.) rašoma, kad Vincas ir kitas 1935 m. pirmenybių naujokas Vaclovas Peleckis Lietuvos sporto istorijoje paliko ryškų pėdsaką. "V. Selventas dar 6 kartus tapo Lietuvos čempionu ir su pertraukomis kovojo iki 1950 metų. Pralaimėjęs jaunam R. Juškėnui, galutinai pasitraukė iš sporto", - taip sakoma minėtoje knygoje.

Neseniai gavome laišką iš kito to meto žymaus kybartiečio sportininko V. Selvento pusbrolio Kazio Bulkaitio,

dabar gyvenančio Kewanee, IL. Šis sporto veteranas rašo apie V. Selvento mirtį, o taip pat persiuntė ir mirusiojo dukros informaciją apie šį įvykį.

Čia taip pat pažymima: "Pranešame liūdną žinią, kad š. m. kovo mėn. 13 d. mirė mano tėvelis. Užgeso tyliai ant mūsų rankų. Ligos patalė pragulėjo vienus metus ir du mėnesius. Palaidojome kaip ir pridera - su kunigu, su giesmininkais, Laidotuvėse dalyvavo daug žmonių".

Ir laiško pabaigoje susimąstyti verčiantis sakiny: "Savo laiku buvęs garsus sportininkas, dabar iš sporto veteranų ir sporto komiteto nesulaukėme jokios užuojautos ir pagarbos".

Mirusiojo pusbrolio K. Bulkaitis mums rašo, kad jiedu Kybartuose užaugo kartu. K. Bulkaitis dar pridėda, jog a. a. Vinco Selventą treniravo Pabaltijo čempionas Juozas Vinca, kuris dažnai pasirodydavo Chicagoje kaip profesionalas imtynininkas).

E. Šulaitis

Lietuvybės puoselėtojas Jurgis Kisielius

Taip jau susidėjo mūsų lietuvių istorijoje, kad daugiausia tyrinėtojų turime iš Žemaičių žemės. Vienų jų nors ir neuėjusių į istoriją vardai ir darbai tebeskamba, tebešviečia ir mūsų dienomis (S. Daukantas, M. Valančius).

O aš sutikau New Havene įdomų žmogų, kuris gimė ir užaugo Amerikoje, ir taip daug žino apie savo protėvių kraštą Lietuvą, jos papročius, žino begalę senovinių liaudies dainų ir patarlių. Noriu skaitytojams papasakoti apie Jurgį Kisielių. Visi, kas jį pažįsta, Jurgeliu vadina. Tai lietuviybės propaguotojas, bendraujantis su įvairaus amžiaus, senaisiais ir naujai atvykusiais lietuviais.

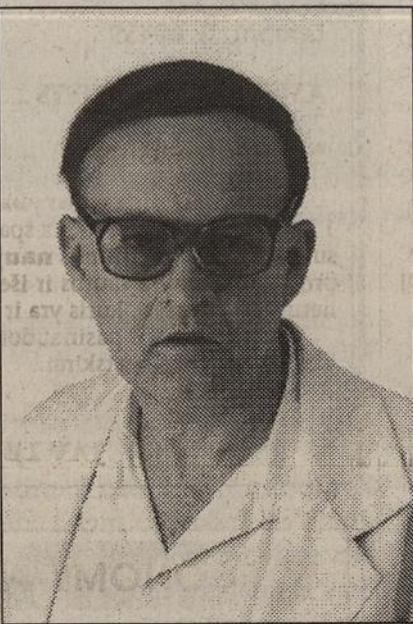
Jurgelis su visokiom smulkmenom pasakoja, kaip jo senolis Pranciškus Meižys buvo priverstas bėgti iš Lietuvos 1890 m. Gyveno šalia Prūsijos, prekavo o taip pat gaben o Lietuvą lietuvišką spaudą.

Jurgelio motina Rozalija buvo jauniausioji Meižių dukra, todėl senoliai gyveno kartu. Tėvas Gediminas-Jurgis gimė Pensilvanijoje.

Jau 6 metų senolis mokė Jurgelį skaityti lietuviškai, paėmė rankas tuomet ėjusį laikraštį "Tėvynė", sakydamas, kad blogai mato. Taip išmokė savo anūką lietuviško rašto.

Senolis Pranciškus buvo šeimos metinių gegužinių neuilstamas organizatorius, į kurias sugužėdavo gausi Kisielių šeima su antrosiomis pusėmis, su vaikais. Tais laikais nebuvo girdėti sąvokos - mišri šeima. Buvo daug pasiaukojančių lietuvių labui.

Nuo 14 metų Jurgis Kisielius šoko tautinių šokių ratelyje "Vingis". Kai ratelis buvo pa-

Jurgis Kisielius

vadintas "Vijurkas" - jis tarnavo Korėjoje. Šiandien į New Havene esančio šokių ratelio "Vėtra" repeticijas Jurgelis veža naujai atvykusius, kurie mėgsta liaudies šokį.

Namuose jis saugo laiškus, kurių data siekia 1854 m. Tai vienos šeimos susirašinėjimas Šilutė - Texas. Taip pat turi retų plokštelių, kurios išleistos prieš I-ąjį pasaulinį karą. Jose skamba lietuvių liaudies dainos, polkos.

Jurgį Kisielių įvairiuose renginiuose sutiksi su naujai atvykusiais. Norinčius jis supažindina su bendruomenės veikla, apkeliauja muziejus, bažnyčias, apžvelgia gražią Connecticut gamtą. Jurgelis noriai tarpininkauja sprendžiant problemas valstybinėse įstaigose.

Apie save jis sako - padariau visada ką galėjau.

Tad daryk, Jurgeli, taip toliau. Visų tave pažinojusių vardu linkiu geros sveikatos, energijos ir kantrybės.

Sigita Šimkuvienė

Putin paskelbė neįvykdomas Čėčėnijos taikos derybų sąlygas

(atkelta iš 1 psl.)

- klausė V. Putin. - Aišku, kad kol nepadarysime ten tvarkos, kol nesuteiksime čėčėnų liaudžiai galimybės dirbti teisės saugos institucijose ir specialiosiose tarnybose, nieko ten nepasieksime".

Rusijos prezidentas pabrėžė, kad septynių regiono gubernatorių rinkimai, kurie turi vykti 2002 m., bus svarbus išbandymas tiek Šiaurės Kaukaziui,

tiek Rusijai.

Čėčėnijoje "atsirado žmonių, kuriems liaudies interesai yra svarbiausi ir kurie nebijo tapti banditų taikiniu", pridūrė V. Putin.

Už nepriklausomybę kovojantys Čėčėnijos partizanai jau yra nužudę dešimtis čėčėnų "išdavikų", dirbusių promaskvietiškoje respublikos administracijoje ir milicijoje.

AFP, BNS

Sidabrinė sukaktis

Šių metų rugpjūčio 25-ąją, šeštadienį, erdvioje Šeštokų namuose Media, PA, susirinko gausus būrys giminaičių, bičiulių, draugų, sugužėjo ir visi plačios apylinkės ateitininkai. Visi susirinko pagerbti Onilės ir Kęstučio Šeštokų sidabrinės vedybinio gyvenimo sukakties proga. Nuo pirmosios Onilės ir Kęstučio pažinties dienos Dainavos ateitininkų stovykloje nubėgo nuvingiavo šių dviejų žmonių kelias per metų kalnelius ir laiko slėnius iki šios dienos. Sukdamiesi kasdieninių pareigų ir rūpesčių rate, nepajuto, kaip prabėgo laikas. Atrodo, dar vakar viens kitam tarė šventus priesaikos žodžius ir movė žiedą ant rankos. O šiandien jau užaugę vaikai visų akivaizdoje taria jiems, tėvams, padėkos, pagarbos ir meilės žodžius 25-osios vedybinio gyvenimo sukakties proga. Ir dar kokius žodžius tarė savo tėveliams Šeštokaitės - svečiai klausydami ir plojo, ir juokėsi, ir nejučia ištryškusią ašarą braukė...

Išaugintos trys dukros, viena

Šeštokų šeima 25-osios vedybinio gyvenimo sukakties metu (iš k. į deš.): Laura, Lina, Kęstutis, Onilė ir Rima

D. Kairiūkštienė

Prof. Jono Kuprionio gimimo 100-osios metinės

Rugpjūčio 3-čia yra prof. Jono Kuprionio 100-tasis gimtadienis. Anykščiai, jo gimtinė, rugpjūčio 4 d. suruošė iškilmingą tos sukakties paminėjimą. Jame dalyvavo gausus būrys svečių: vyriausybės atstovai, menininkai, miškininkai, skautai, ateitininkai, jaunieji miško bičiuliai, apylinkės gyventojai, o giminės net iš Kalifornijos. Nors savo brandžiausius metus ne Lietuvoje praleido, bet ir Lietuvoje jo daug pasidarbuota, žymūs pėdsakai čia jo palikti. Anykštėnams jis tapo mylimiausias sūnus. Surinkta medžiaga apie nueitą jo gyvenimo kelią, bus paskelbta atskiru leidiniu.

Neatleistina būtų tos sukakties nepaminėti ir čia, Amerikoje, kur jis praleido brandžiausius savo gyvenimo metus ir žymius pėdsakus paliko ne tik miškininkystėje, bet lietuviškoje visuomenėje.

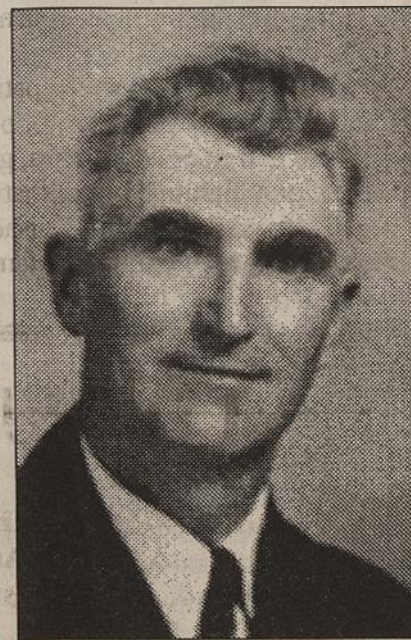
Prof. Jono Kuprionio asmenybė gana įdomi ir patraukli. Visur jis buvo aukštai vertinamas, visur jo asmenybė tinkamai pagerbta. Mums, Lietuvos studentams miškininkams, jis buvo žmoniškumo, darbštumo, pareiškimo ir tolerancijos pavyzdys.

Kuprionių šeimoje augo trys vaikai: dvi dukterys ir sūnus, visų mylimas Jonukas. Savo karjerą pradėjo nuo piemenėlio. Paaugęs dirbo ir visus kitus ūkio darbus. Mokslas jam gerai sekėsi ir tėvai pamatė, kad ne ūkininku jam skirta būti.

Gimnaziją pabaigė Panevėžyje. Jau gimnazijoje pasižymėjo kaip geras organizatorius. Čia suorganizavo skautų draugovę ir jai vadovavo. Priklausė ir ateitininkų būreliui.

Išaugęs gražioje Anykščių apylinkėse, pamėgo gamtą ir savo profesiją pasirinko miškininkystę. Dotnuvos akademijoje tuo metu miškininkystę studijavo apie 40 studentų. Draugai jį mėgo ir visą laiką buvo renkamas kurso seniūnu. Mėgo skautus ir Kėdainiuose net jų tuntą įsteigė.

Studijas baigė 1928 m. Nuo dabar prasideda jo didžioji, kaip miškininko, veikla. Tuo metu Lietuvos miškų ūkis buvo kiek sustingęs. Jokių naujovių, jokio progreso. J. Kuprionis ir kiti jo draugai ėmėsi tą sustingimą ju-

Jonas Kuprionis

dinti. Pamatė, kad be organizacijos nepavyks miškų ūkio pasukti naujoviškesne kryptimi. Ir taip 1929 m. gimė Miškininkų sąjunga. Tais pačiais metais pasirodė ir jos leidinys "Mūsų girios", kurį iki 1940 m. visą laiką redagavo J. Kuprionis. Tokia J. Kuprionio veikla nepatiko to meto miško biurokratams, jų nebuvo mėgiamas ir atsakingesnėms pareigoms nebuvo skiriamas. Buvo paskirtas nežymiom A. Panemunės urėdo pavaduotojo pareigom. Iš čia redagavo "Mūsų girias" ir savo iniciatyva ėmėsi tvarkyti A. Panemunės šilą - kauniečių mėgiamą poilsio vietą. Apleistą šilą pavertė į gražų ir kultūringą parką. Ten suprojektavo gražias, vingiuotas alejas, pavadino jas gyvulių ir paukščių vardais, pakraščiais apšėdino jaunom eglaitėmis ir visos tos alejos tapo gražiais pasivaikščiavimo takais.

Tik perėmus Miškų departamento vadovybę A. Rukuižai, padėtis visiškai pasikeitė. Į centrą sukvietė mokinius, jaunus, su naujom idėjom, miškininkus, kurie miškų ūkį išjudino iš apsnūdimo. Ypač su didele energija darbo griebėsi A. Kuprionis. Tuojuo buvo įsteigtas Miškų želdymo fondas, į kurį įplaukdavo 3% parduoto miško pajamų. Prieš tai mišką tik kirto, o jo atželdinimu mažai rūpinosi. Vis trūko pinigų. Įsteigus fondą, atsirado daugiau pinigų ir miškų atželdinimas pradėtas vykdyti plačiu mastu. Nauja administracija pradėjo organizuoti miškų tyrimo darbus. Pats J.

už kitą gražesnės, tiesios ir lieknos kaip lietuviškos liepos. 25-eri nejučia prabėgę metai. Tvirta šeima, išauginti geri vaikai - prasmingai pra-

leistas laikas.

Širdingai sveikiname Jus, mielieji Onilė ir Kęstutis!

Kuprionis ištyrė Lietuvos pušies sėklinių metų periodiškumą. Tas labai svarbu organizuojant miškų atželdinimą.

1938 m. Dotnuvoje vėl atkuriamas aukštasis miškų mokslas. Vėliau prijungiamas prie Vilniaus universiteto, kur tapo atskiru Miškų fakultetu. J. Kuprionis pakviečiamas docento pareigoms ir pavedama jam suorganizuoti Miškininkystės katedrą ir jai vadovauti. Pradėta iš nieko. Buvo tuščia patalpa. Be jokio inventoriaus, be jokių mokslo priemonių. Energingai griebėsi to darbo. Po kiek laiko jau turėjo pakankiamą kabinetą ir sėklų tyrimo laboratoriją. Gavęs žemės sklypą, pradėjo organizuoti mokomąjį medelyną. Gera pradžia jau buvo padaryta, tačiau vokiečiams uždarius Vilniaus universitetą, darbai nutrūko ir pats J. Kuprionis atsirado savo pamėgtuose Anykščiuose urėdo pareigose.

Bolševikams grįžtant į Lietuvą, J. Kuprionis su šeima pasitraukia į Vokietiją ir gana anksti, vienas iš pirmųjų, 1946 m. išvyksta į JAV. "Laimės šalyje" gyvenimo pradžia buvo gana sunki. Dirba skerdykloje, sodų darbininku, Michigan universiteto dekoratyvinių medelynų darbininku, vėliau ten pat sodininku. Sunkiai dirba, bet drauge ir universitete gilina miškininkystės žinias. Dirba ir visuomeninį darbą. Organizuoja išsivius miškininkus į Miškininkų sąjungą išsivijoj, redaguoja miškininkų žurnalą "Girios aidą".

Po dviejų metų studijų gauna miškų mokslo magistro laipsnį. Tačiau dar toli iki jo svajonių dirbti universitete. Dar teko griebtis įvairių kitų darbų. Dirbo medelyno vedėju, apšėdino džiungles, atliko laboratorinius tyrimus.

Ir tik 1952 m. jo svajonė išsipildė - buvo pakviestas profesoriumi į Lousianos Politechnikos institutą, Ruston mieste. Čia jam buvo pavesta dėstyti bendrąją ir specialiąją miškininkystę ir vadovauti praktikos bei tyrimo darbams. To darbo griebėsi su visa kuprioniška energija ir užsispyrimu. Tuojuo įsteigė miškininkystės kabinetą, įsteigė medelyną, atliko įvairius tyrimo darbus, sėkmingai vadovavo miškų atželdinimo darbams. Ruston, LA, priemiasty J. Kuprionio pastangomis buvo įsteigtas didelis parkas ir milijoninės metinės produkcijos daigynas. Dėl tų darbų J. Kuprionis Rus-

ton universiteto profesūros, vietos valdžios atstovų ir visuomenės buvo iškilmingai pagerbtas, apdovanotas ir tas didžiulis parkas pavadintas J. Kuprionio vardu. Tas pažymėta parke pastatytoje lentoje.

Daug J. Kuprionio sielos įdėta į tą universitetą. Buvo artimai susigiję su ta mokslo šventove ir su studentiškuoju jaunimu. Žymūs pėdsakai ten jo palikti.

1971 m. Kuprionis, profesorius 20 m., pasitraukia į pensiją. Nelengva buvo palikti tą mokslo židinį, kuriame tiek daug praleista, kur tiek daug pasidarbuota. Jo darbas buvo gerai įvertintas, jam suteiktas "outstanding" profesoriaus titulas ir išduotas garbės pažymėjimas.

J. Kuprionis buvo ne tik geras profesorius, bet ir pavyzdingas tvarkė savo įgėdomis pastatytą sodybą. Ten augo ir žydėjo įvairiausi dekoratyviniai medžiai, krūmai, gėlės. Atrodė, kaip mažas botanikos sodas. Net ir 15 bičių avilių ten stovėjo.

Nelengva buvo J. Kuprioniui palikti tą gražią sodybą. Tačiau jį traukė lietuviai ir lietuviška veikla. Taip pat pasiilgo ir savo vaikų, kurie tėvų namus jau buvo seniau apleidę. Visą likvidavęs, persikėlė į Van Nuys, netoli Los Angeles. Būdamas pensininkas, nesėdėjo į supamą kėdę, bet griebėsi visuomeninio darbo. Daug rašė spaudoje, vadovavo Žurnalistų sąjungai, rėmė skautus.

J. Kuprionis gana daug dirbo, gal net persidirbo. Ir taip, besikaitant laikraštį, sulaukus 81 m. jo gyvybė užgeso. Širdies smūgis užspaudė jo akis. Jis mirė 1982 m. liepos 8 d. savo namuose Van Nuys, CA. Jo mirtis buvo tokia staigi ir netikėta. Ta žinia Los Angeles lietuvišką visuomenę labai sukrėtė. Sunku buvo įtikėti, kad nuoširdusis J. Kuprionis pasitraukė iš jų tarpo. Laidotuvės buvo labai iškilmingos, gausios dalyviai. Prie karto stovėjo uniformuotų skautų garbės sargyba. Gražų pamokslą pasakė prel. J. Kučingis.

Prof. J. Kuprionis mirė, bet atminimas vis dar gyvas lietuviškoje visuomenėje. Tik savo darbštumu, didele energija ir pasiryžimu jis galėjo to pasiekti. Savo naują gyvenimo karjerą pradėjo nuo skerdyklos darbininko ir užbaigė "outstanding" profesoriaus titulu.

Jonas Kučinskas
Sunny Isles Beach, FL

DARBININKAS

341 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

E-mail: darbininkas@hotmail.com

Redakcija (718) 827-1352
Redakc. FAX .. (718) 827-2964
Administr. (718) 827-1351

Spaustuvė (718) 827-1350
Vienuolynas ... (718) 235-5962
Vyskupas (718) 827-7932
Salė (kor.) (718) 827-9645
Salės adm. (718) 235-8386

RUGSĖJIS - SPAUDOS MENŪO

JAV LB Kultūros Taryba, pirmininkė Marija Rėmienė, padedant Lietuvii Fondui, skelbia **spaudos vaju**. Vienuolika lietuviškų laikraščių ir žurnalų yra **papiginti naujiems skaitytojams**. Jų sąrašą spausdiname šio "Darbininko" 6-tame puslapyje. "Darbininką" tuo laikotarpiu **nauji skaitytojai** galės užsiprenumeruoti **už 25 dol. metams** (vietoje 45 dol.). Dabar yra gera proga "Darbininką" užsisakyti naujai atvykusiems į šį kraštą, studentams, pensininkams ir kt.

Viešpaties Atsimainymo parapijos žinios

Išpažintys klausomos kiekvieną šeštadienį nuo 4 v. v. iki 4:45 v. v. anglų arba lietuvių kalbomis.

"Italian Night" vakarienė įvyks rugsėjo 29 d. tuojau po 5 v. v. mišių, kurios metu parapijiečiai turės progą pabendrauti, gardžiai pavalgyti ir tuo pačiu paremti parapiją.

Lietuvos Vyčių 110 kuopos sekantis susirinkimas įvyks **rugsėjo 23 d.** parapijos salėje tuojau po 11:30 val. lietuviškų mišių.

Susitikimas su dr. Algirdu T. Geniu, nuolatinio BATUNO ir Laisvųjų Žurnalistų Federacijos atstovu JT Žmogaus Teisių Komisijos posėdžiuose, įvyks **rugsėjo 14 d.**, 6 val. vak. Estų namuose, 243 East 34th St., New York. Jis papasakos apie savo patirtį pasaulinėje organizacijoje. Lietuviai kviečiami dalyvauti.

New Yorko Maironio Litanistinės mokyklos atidarymas įvyks **šeštadienį, rugsėjo 22 d. Kultūros Židinyje**. Kviečiami tėveliai atvežti mokyklinio amžiaus vaikus. Mokyklos registracija įvyks 10 val. ryto. Plačiau bus sekančiame "Darbininko" numeryje. Dėl informacijų skambinti Audrei Lukoševičiutei (718) 849-6083.

JAV LB New Yorko Apygarda ir LR Generalinis Konsulatas New Yorke
maloniai kviečia visus į

"AŽUOLIUKO" KONCERTA

kuris įvyks š. m. spalio 6 d., šeštadienį, 8 v. v.
New York Society for Ethical Culture salėje
2 West 64th St., New York, NY (prie Central Pk. West)
Bilietų kainos 30 dol.; pensininkams ir studentams 25 dol.;
vaikams iki 10 metų nemokamai.
Bilietai gaunami pas platintojus ir prie įėjimo.

Apreiškimo parapijos Taryba

maloniai kviečia visus į parapijos metinę

GEGUŽINĘ - PIKNIKĄ

Kultūros Židinyje, 361 Highland Blvd., Brooklyn, NY
sekmadienį, rugsėjo 16 d., 12 val. vid.

Veiks bufetas su šiltais patiekalais,
gardumynais ir atgaiva.
Įvairios loterijos, žaidimai vaikams,
lietuviškų prekių stalas

Muziką gros DJ

Įėjimas nemokamas

Vysk. P. A. Baltakio, OFM, kalendorius

Rugsėjo 14 - Boston, MA, vyskupo W. J. Edyreau ir R. G. Lenon konsekracija.

Rugsėjo 15-16 - Kennebunkport, ME.

Apreiškimo parapijos žinios

Metinis piknikas - gegužinė įvyks Kultūros Židinyje - kieme ir salėje - **rugsėjo 16 d.** Loterijos knygtės jau išsiuntinėtės. Laimikių traukimas įvyks gegužinės metu. Bus skanaus maisto ir atgaivos. Laukiami visi. Žiūr. skelbimą šio pusl. apačioje.

Apreiškimo parapijai reikalingas akordeonas. Yra asmuo, mokantis groti akordeonu ir būtų malonu parapijoje įvairiomis progomis išgirsti akordeono palydą dainoms. Kas gali akordeoną padovanoti, prašome skambinti Vidai Jankauskienei, tel. 718-849-2260.

Ažuoliukas, berniukų choras iš Lietuvos, koncertuos New Yorke šeštadienį, **spalio 6 d.**, 8 v. v. N.Y. Society for Ethical Culture salėje, 2 West 64th Street, New York City. Choras pakviestas dalyvauti tarptautiniame chorų festivalyje Salt Lake City, Utah, š. m. spalio 14 - 21 d., kuriame dalyvaus 20 chorų.

Platesnis aprašymas apie šį chorą tilps sekančiame "Darbininko" numeryje.

Bilietų kaina: 30 dol.; pensininkams ir studentams 25 dol.; vaikams iki 10 metų nemokamai. Bilietus galima įsigyti: LR konsulate, 420 Fifth Ave., New York, NY, 10018, tel. (212) 354-7840; pas Marytę Šalinskiene, 84-02 Jamaica Ave., Woodhaven, NY, 11421, tel. (718) 292-2244; pas Giedrę Kumpikaite, 82-32 Bell Blvd., Holis Hills, NY 11427, tel. (718) 776-1687; Pas Laimą Šileikyte-Hood, 40 Fifth Ave., New York, NY 10011, tel. (212) 982-1335. Koncertą ruošia LB New Yorko apygarda ir LR Gen. konsulatas

Formų ir spalvų judesiai

Dail. Juozas Bagdonas pasakoja apie save ir savo kūrybą

Juozas Šorys

Dail. Juozas Bagdonas kalba paskutinės savo parodos atidaryme New Yorke

(atkelta iš 4 psl.)

Kai kaip begliai išeiviai po karo iš Vokietijos nuvykome į Kolumbiją, keitėsi mano tapybos stilius, maniera. Kaip dailininką domino atogrąžų kraštai, spalvos, specifinė šviesa. Bogotoje pasisekė gauti keramikos mokytojo vietą gimnazijoje ir dailės mokykloje, su keramika turėjau reikalų ir Lietuvoje, pusę metų buvau dirbęs keramikos dirbtuvėje Vienoje. Turėjau ten ir moderniosios keramikos studiją. Ten sukūriau ir pirmuosius savo abstrakčiojo meno darbus. Tada ir dekoratyvias vazas stengiausi komponuoti iš linijų, plokštumų... Dėl tų darbų kai kurie dailės kritikai mano, kad esu vienas iš pirmųjų ar net pirmasis lietuvių dailės abstrakcionistas.

Po dešimties metų persikėlus į Ameriką lietuviai, išvydę mano kūrinius, iš nuostabos tik galvas kraipė, nes iš lietuvių tada dar beveik niekas taip nedirbo - nei Kazys Varnelis, nei Romas Viesulas... Susitikę žmonės sakė, kad Kaune žinojau mane kaip gerą tapytoją, tai kas atsitikė, ar vabalas koks įkandęs...

Kai atvykau į Ameriką, iš pradžių apsisvajau Washington, DC, emiau dirbti skulptūros ir keramikos studijoje. Vėliau ten suorganizavau didelę galeriją, ne sau, bet visiems amerikiečiams. Ta moderniojo meno galerija buvo tokia didelė, kad kai atidarėme iškart penkių amerikiečių paroda, "Washington Post" per visą puslapį džiaugėsi, kad dabar vietiniai dailininkai Bagdoną galerijoje galės išstatyti ir didelio formato darbus... Vėliau kūrėu tik abstrakčiosios dailės paveikslus.

Mano kūrybos motto galėtų būti toks: "Abstrakčioji dailė, atsigręžusi į paslaptingą žmogaus dvasios pasaulį, jame ieško idėjų, kurias išreiškia bedaidėmis formomis. Bedaidėmis kaip bedaidė yra ir žmogaus dvasinė prigimtis. Išpūdis, pasąmonė ir emocinė jėga sudaro abstrakčiosios dailės

kūrinio turinį". Taip rašiau 1965 m., taip manau ir dabar.

Pirmoje vietoje jam rūpi, kad kuriamoji kompozicija turėtų gerą tapybą. Jis nesigali laiko, nuolat grįžta, pereina spalvomis tapytus plotus, nuolat apvaldo visas dalis, kad tapyba būtų ir sultinga, ir minkšta. Tokio pomėgio vedamas, jis ieško ir faktūrinio turtingumo. Kartais dažus krauna labai storai, juos išskaido peiliu, teptuko kotu ar kitu būdu. Kartais deda smėlio, kad paviršius įgautų aksominio išpūdio. Į savo paveikslus jis yra dėjęs ir cemento... Jis niekada nesusistoja ties ramiom šaltom ir sustingusiom plokštumom, kurias matematiškai apskaičiuoju, realiai suvoki. Jo menas trykšta spontaniškai ir išsilies į judesį... Jo sukurti fantazijų paveikslai gyvena erdvėje, ne plokštumoje. Erdvė yra begalinė, lyg rodos, žiūrėtum nuo aukšto kalno į begalines tolas. Taip rašė Paulius Jurkus jo 1972 m. parašytoje bei suredaguotoje ir Vaidganto kultūros klubo New Yorke išleistoje (formatas 12" x 8") knygoje "Juozas Bagdonas".

O Juozas Brazaitis, komentodamas mano parodą, yra pasakęs, kad Čiurlionio paveikslo nuteikia romantiškai, mistiškai, o mano - priešingai, esą aš viską daužau, laužau, perdarau... Tokia mano prigimtis, atsistoju prieš drobę ir nežinau, kas išeis. Pasiimu teptuką ir nieko negalvodamas tapau. Ateina kitas tarpsnis, aha, reikia suplanuoti, padaryti kompoziciją. Kokia ten dėmė, ką ji reiškia, kokią iš jos formą padaryti, kad derėtų tarpusavyje, veiktu visuma. Abstrakčios formos paveiksle santykiuoja, susiduria, užliūta...

Vladas Vaitiekūnas, paklaustas apie mano tapybą, pasakė, kad tai - abstraktus realizmas. Gali kažką įsivaizduoti, suvokti... Bet ne tiek jau daug. Yra judesys, dinamika, lūžimai formų, linijų. Ir mano paveikslus, ir apskritai abstraktų meną reikia mokėti skaityti, rasti raktą... Apie mano tapy-

bą dar gana įžvalgiai rašė Antanas Vaičiulaitis, Bernardas Brazdžionis, Stasys Santvaras, Jonas Aistis.

"Bagdoniška" spalvų "politika" nėra paslaptinga. Pagrindinės mano spalvos - juoda, mėlyna ir oranžinė. Iš pradžių mano abstrakcijose buvo ypač daug juodumo; ir dabar be juodos negaliu paveikslą užbaigti. Užsisakydami paveikslą kartais net prašydavo: tik be juodos! Be jos nieko neišdavo, kažkaip specifiškai ji man kontrastuoja... Sako, juoda - gedulo spalva. Nieko panašaus - tai iškilnių spalva; juk baliuose vyrų su juodais frakais sukinėjasi. Kitaip - kai miršti, bet ir tai iškilmes...

Visi mano abstraktieji paveiksčiai - "kompozicijos". Kaip aš komponuoju, kokia bendroji mano abstrakčiojo meno idėja? Nevaizduoju žmogaus. (Beje, seniau domėjausi filosofija.) Jo tokia žiauri prigimtis... Vilkas vilko nežudo, o žmogus... Karai, žudynės, kalėjimai... Norejosi nuo to nusisukti.

Tapybą reikia išgyventi. Prieš drobę turi stotis su kuriančiąja įtampa. Šiuo metu dėl amžiaus reikalingos paveikslui įtamos nebegalėčiau išlaikyti. Atrodo, kas ten gudraus: imi dažus, maišai, tepioji, bet ne taip yra.

Neduo du paveikslams pavadinimų. Nemėgstu pavadinimų. Kiti neretai duoda, bet išgalvotus, fiktyvius, nieko nesakančius. Tarkim, "Mėlynoji simfonija". Kur ta simfonija? Kiekvienas, žiūrėdamas į mano paveikslą, tegu pats išgyvena, ką mato formose ir spalvose, tegu susikuria savo pavadinimą, savo viziją. Toks mano nuosprendis...

- O -

Dailininkas Juozas Bagdonas šiemet gruodžio 11 d. sulauks 90 metų amžiaus. Nuširdžiai sveikiname gerbiamą dailininką, buvusį new-yorkietį, "Darbininko" bičiulį, šios garbingo amžiaus sukakties progą. Linkime geros sveikatos ir ištvermės sėkmingai tvarkant savo kūrybinį palikimą.

les, CA; Dr. B. Svogun, E. Nordun, Auburn, MA; Lilija Kulbis, Brockton, MA; B. Naras Shrewsbury, MA; J. Kačinskas, S. Boston, MA; Monika Bernotas, Wayland, MA; A. Pockevičius, Worcester, MA; Br. Svikla, Worcester, MA; Gražina Bartkus, Richmond Hill, NY; B. Ramanauskas, Woodhaven, NY; Mrs. V. Alekna; Erie, PA; K. Zauka, N. Providence, RI; Elena Lapinas, Johnson City, TN; J. Stanaitis, Houston, TX.

Po 5 dol.: C. Matonis, Sun City, AZ; B. Papšys, Los Alamitos, CA; Sophie Brazauskas, Los Angeles, CA; J. Narkevičius, Los Angeles, CA; Dr. B. Svogun, E. Nordun, CA; L. Kapeckas, Hartford, CT; J. Pakalnis, Manchester, CT; Ch. Valente, Mount Carmel, CT; Kasimira Kulšauskas, Waterbury, CT; J. Palubinskas, Wilmington, DE; Regina Talluto, Fort Myers, FL; Zita Dapkus, So. Pasadena, FL. (Bus daugiau)

Kiekviena auka yra didelė pagalba DARBININKUI. Laikraščio ateitis, tuo pačiu ir lietuvių išeivijoje priklausys nuo aukotojų dosnumo. Vien iš prenumeratos nebūtų galima išsilaikyti.

Nuoširdžiai dėkojame.

Darbininko administracija

SKELBIMAI

27 centai skambinant į Lietuvą, 5,5 cent. JAV. 24 val. per parą, 7 dienas per savaitę, 6 sekundžių intervalai. Jokių mėnesinių mokesčių. Tikslus apskaičiavimas. Kokybiškiausias ryšys. Paslauga be apgaulės. Kreipkitės vakarais į TRANSPORT atstovą su 8 metų patirtimi tarptautiniuose ryšiuose. Tel. 708-386-0556. TRANSPORT - patikimiausias ryšys su Lietuva bei visu pasauliu!

Moterims siūlomi darbai amerikiečių šeimose. Turi susikalbėti angliškai, mėgti vaikus, žinoti namų ruošos darbus. Patikima agentūra. Tel. (516) 377-1401. (sk)

Lietuviai, lauko priežiūros darbu (landscaping - maintenance) bendrovės savininkas Washington, DC, ieško dviejų darbininkų, kurie galėtų atlikti lauko priežiūros darbus. Pradinis mokestis \$6.00 į val. ir viršvalandžiai. Reikalingas darbo leidimas. Suteikiamas pigus butas - 130 dol. mėnesiui. Tel. (202) 244-2373.

Butai pensininkams, modernūs, erdvūs, lietuviškoje aplinkoje, Marijos Nekalto Prasiidėjimo seserų globoje. Pasinaudokite šia proga, kreipkitės: Villa Maria, P. O. Box 155, Thompson, CT 06277.

Kretingos pranciškonų labdaros valgyklai, kuri buvo aprašyta DARBININKO Nr. 29, aukojo:

Caroline Corillo, Huntington Station, NY, aukojo **20 dol.** Norintieji prisidėti prie šios valgyklos išlaikymo, prašomi aukas siųsti:

Franciscan Fathers
361 Highland Blvd.
Brooklyn, NY 11207

Pažymėkite, kad tai Jūsų auka Kretingos vienuolio labdaros valgyklai.

SIŪLOMI geri darbai moterims dirbti vaikų auklėmis arba namų šeimininkėmis. Atlyginimas nuo 350 dol. iki 450 dol. savaitei. Galima gyventi šeimose. Būtinai minimalus anglų kalbos mokėjimas. Skambinti Joanai 718-894-1352. (sk.)

Priimsime gyventi rimtą, negeriantį vyrą nuosavo namo rūsyje, Bronx, NY, už pagalbą laisvu laiku remontuojant namą viduje. Skambinti tel. 718-796-1768; palikti žinutę skambinant 718-601-2910. (sk.)

Atlantic Express Corp., siuntinių į Lietuvą persiuntimo bendrovė, tvl priims siuntinius **šeštadienį, rugsėjo 22 d.**, nuo **12 iki 1 val. p.p.** Kultūros Židinio kieme. Dėl informacijų skambinkite tel. **1-888-205-8851**.

"Vilties" siuntinių agentūra vėl priims siuntinius į Lietuvą sekmadienį, **rugsėjo 30 d.**, nuo **1 iki 3 val. popiet.** "Darbininko" patalpose, 341 Highland Blvd., Brooklyn, NY. Dėl daugiau informacijų skambinti (617) 269-4455. (sk.)

Lietuviai, gyvenantis Hiram, ME,

-- ieško darbininkų miško darbams (pastovus darbas). Pradinis atlyginimas 6 dol. į val. Reikalingas darbo leidimas. Duodama gyvenvietė. Gali būti šeima.

-- siūlo gražioje poilsio vietoje praleisti atostogas. Galima medžioti.

-- parduoda žemės sklypus namų statybai. Galima pirkti ir didesnius sklypus.

-- daugiau informacijų gausite paskambinę tel. (207) 625-4758. (sk.)